5

የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ

>> የስብከቱ "ልብ" <<

ደረጃ 7፡ ስብከቱን መስበክ

ደረጃ 6፡ ስብከቱን ማቀናጀት

<u>ደረጃ 5፡ የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ</u>

ደረጃ 4፡ የዓላማ መሸጋገሪያ ወይም ድልድይ

ደረጃ 3፡ የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ

ደረጃ 2፡ ክፍለ ምንባቡን ማቀናጀት

ደረጃ 1፡ ክፍለ ምንባቡን ማጥናት

ከደረጃ 1-3 ባለው ክፍል ለሥራችን የሚያስፈልጉ ነገሮችንና የክፍለ ምንባቡን ማዕከላዊ አሳብ አግኝተናል። ማዕከላዊ አሳቡም የአድማጮቻችንን ሕይወት በሚነካ መልኩ እንዲተላለፍ አቅጣጫ (የዓላማ መሸጋገሪያ) ቀርፀንለታል (ደረጃ 4)። የሚቀጥሉት ሦስት ደረጃዎች የስብከትዎን መልእክት ያስገኙልዎታል።

ከ5-7 ያሉት ደረጃዎችም መሠረታዊ እርምጃዎች ናቸው። ከ1-3 ያሉ ደረጃዎችን በመሥራት ብቻም መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እውነት ለማስተማር ይችላሉ። ደረጃ 4ን በመጨመር፥ መጽሐፍ ቅዱስ የሚጠይቀውን ነገር ያውጃሉ። ከደረጃ 5-7 ያሉት ሥራዎች ግን መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እውነትና የቃሉን ትግበራ አግባብነት ባለውና በሚያነሣሣ ሁኔታ እንዲያውጁ ያስችሉዎታል።

ደረጃ 5 ውስጥ የምንሠራው፥ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ነው። በዚህ ሥራ ወቅት፥ የክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ (ደረጃ 3)፥ በዓላማው (ደረጃ 4)፥ ውስጥ እንዲያልፍ ይደረጋል። ከዚያም በክፍሉ ለተገለጠው የእግዚአብሔር አሳብ አድማጮች እንዲታዘዙ በስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ አማካይነት ለወቅቱ የሚሆን መልእክት ሆኖ ይቀርባል።

የስብከት ማዕከላዊ አሳብ ዝግጅትን አስመልክቶ፥ ለግንዛቤ ይረዳዎ ዘንድ፥ ጥቂት እውቅ ሰባኪያን ያሉትን ቀጥዬ አቀርባለሁ፦

> "አንድ ስብከት፥ ከእግዚአብሔር ለሕዝቡ የተሰጠ ሕያው ቃል እንደ መሆኑ፥ በስፍራውና በጊዜው በአድማጮቹ ላይ ተጽዕኖ

ማሳደር አለበት። አድማጮቹ ዝርዝር ነገሮችን እንዲያስታውሱ መጠበቅ የለብንም። ዋናውን አሳብ ግን ማስታወስ አለባቸው። ምክንያቱም የመልእክቱን ዝርዝር አሳቦች ሁሉ የሚያቀናብሩት፥ የስብከቱን ዋና አሳብ እንዲጨብጡና የመልእክቱም ኃይል እንዲሰማቸው ለመርዳት ነው።" (ጆን. አር. ስቶት)

የስብከቱ ርእሰ ጉዳይ (Subject) የሚመልሰው፥ "ስብከቱ ስለምንድነው?" የሚለውን ጥያቄ ይሆናል። ስብከቱ፥ ሁለትም ሆነ አሥር ነጥቦች ይኑሩት። አንድ ዋና አሳብ ሊኖረው (ስለ አንድ ዋና ነገር ሊናገር) ይገባል። (ጆን. ኤ. ብሮአደስ)

ለስብከት ዝግጅት ዋናው አስፈላጊ ነገር፥ "ዋና አሳብ" ያለው መሆኑ ነው። አንድ ዋና አሳብ ወይም ርእስ ሳይኖር፥ ስብከት ሊኖር አይችልም። ሄንሪ ጀምስ የተባለ የልብ ወለድ ድርሰት ደራሲ "አሳብ አንድን ታሪክ ለመጻፍ ልክ እንደ 'ፅንስ' ወይም 'ዘር' ነው። ለማንኛውም የፈጠራ ሥራ ወይም የጥበብ ሥራ አሳብ የመጀመሪያ መነሻ ይሆናል" ብሏል። "የስብከትዎ ዋና አሳብ በተመሳሳይ ሙሉው ስብከት የሚያድግበት የመነሻ ዘር (ፅንስ) ነው።" (ጆን ክሊንገር)

ስብከትን አስመልክቶ፥ ከላይ በተጠቀሱት ሰዎች ሳይቀር አሳቡን የሚጠቅሱለት ሌላ እውቅ ጄ. ኤች. ጆዌት የሚባል ሰው፥ እንዲህ ይላል፥

"የአንድን ስብከት ጭብጥ (ዋና አሳብ) ጥርት ባለና ግልጥ በሆነ (በውስጡ ሌሎች ንዑስ አሳቦችን አካቶ የያዘ) ዓረፍተ ነገር ልንገልጥ እስካልቻልን ድረስ፥ መልእክቱ ለስብከት ወይም ለጽሑፍ የተዘጋጀ አይደለም የሚል እምነት አለኝ። ጥርት ያለ ዓረፍተ ነገር መጻፉ፥ በጣም ከባድ፥ ጥንቃቄን የሚጠይቅ ቢሆንም፥ በጥናቴ ጊዜ ከማደርጋቸው ሥራዎች ሁሉ የላቀ ጠቀሜታ እንዳለው እረዳለሁ። ጥርት ያለ ዓረፍተ ነገር ለመጻፍ፥ ግራ የሚያጋቡና ግልጥ ያልሆኑ ቃላትን ለማስወገድ፥ እንዲሁም የስብከቱን ፍሬ አሳብ በትክክል ለመግለጥ የሚያስችሉ ቃላትን በጥንቃቄ ለመምረጥ፥ እራስን ማነሣሣትንና ማሰብን ይጠይቃል። አንድን ስብከት በማዘጋጀት ጊዜ፥ የስብከቱን ዋና አሳብ በዚህ መልኩ ማዘጋጀት ዋናና መሠረታዊ ጉዳይ ነው። የአንድ ስብከት ዋና አሳብ ልክ ደመና እንዳልጋረዳት ሙሉ ጨረቃ ፍንትው ብሎ እስካልታየ ድረስ ስብከቱ ለመሰበክም ሆነ ለመጻፍ ደርሷል ብዬ አላምንም።"

የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ዝግጅት

የአንድን ስብከት ማዕከላዊ አሳብ አስፈላጊነትና ጥቅም አጉልቶ ማመልከቱ ቀላል ነው። ችግሩ፥ ማዕከላዊ አሳቡን ማግኘቱ ነው። በዚህ መጽሐፍ በቀረበው የስብከት አዘገጃጀት ዘዴ ላይ የተገለጡት ደረጃዎች ወደ ስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ሊደርሱ የሚችሉበትን መንገድ ሊያመለክቱዎ ይገባል። ደረጃዎቹ አንዱ በሌላው ላይ የሚገነቡና በቅደም ተከተል የሚመጡ ናቸው።

ሂደቱ በጥንቃቄ የተቀናጀ ነው። የደረጃ 1 ጥናታችንና አስተዋጽኦው (ደረጃ 2)፥ በክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ላይ ተጽዕኖ ያሳድራሉ (ደረጃ 3)። የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ በስብከቱ ዓላማ ላይ ተጽዕኖ ያደርጋል (ደረጃ 4)። ከስብከቱ ዓላማ ውስጥ ነው የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ማውጣት ያለብን (ደረጃ 5)።

ማዕከላዊ አሳብ የመፈለጊያ አሠራሮችን አውቀዋል (ደረጃ 3)። ክፍሉ ነጠላ ርእሰ ጉዳይ እንዳለው ሁሉ፥ ስብከትዎም ነጠላ ርእሰ ጉዳይ ሊኖረው ይገባል። የስብከትን ማዕከላዊ አሳብ ለማግኘት ቁልፍ ጥያቄዎችን ማቅረብ ያለብዎ፥ ከመጽሐፍ ቅዱሳዊው ደራሲ ይልቅ ለራስዎ ነው።

የስብከት ማዕከላዊ አሳብ

> ርእሰ ጉዳይ፡ የምናገረው ስለምንድነው?

> ጭብጥ (መልእክት)፡ ስለምናገረው ነገር የምለው ምንድነው?

ርእሰ ጉዳይዎን ለማዳበር የሚረዳዎ አንድ ዋና አሳብ እነሆ! *“ብዙ ጊዜ፥ የስብከቱን ዓላማ ወደ ስብከቱ ጭብጥ (መልእክት) ለመለወጥ ይቻላል”*

ይህን የኤፌሶን 4፡11-16ን ማዕከላዊ አሳብ በመጠቀም ላብራራ። (ደረጃውን የምሠራው ከቁጥር 11-13 ላለው ክፍል ብቻ ነው። ይህን የማደርገው፥ የአንድ አንቀጽ ክፍሎች በየራሳቸው ሊሰበኩ እንደሚችሉ ለማሳየት ነው። በተጨማሪም መልሶቹን በሙሉ ወዲያውኑ ልሰጥዎ አልፈልግም። የቁጥር 7-16ን ማዕከላዊ አሳብ ከቁጥር 11-16 ማዕከላዊ አሳብ ለይተው ሊያመለክቱ ይችላሉ?)

ደረጃ 3 *ርእሰ ጉዳይ፦* ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን ለማሳደግ ያለው ዕቅድ።

ጭብጥ፦ አማኞች ያድጉና አካሉን (ቤተ ክርስቲያኑን) በማነጽ ተግባር እንዲሳተፉ ያስታጥቃቸዋል (ያዘጋጃቸዋል)።

ደረጃ 4 የስብከቱ ዓላማ (ዓላማ ከክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ ክልል ሳይወጣ የተለያዩ አቅጣጫዎችን ሊይዝ ይችላል)፥ ክርስቶስ ለእያንዳንዱ አባል ያለውን ዕቅድ አማኞች ለጉባኤያቸው መንፈሳዊ መታነጽ ያውሉት ዘንድ ለማነሣሣት

ደረጃ 5 የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ (ዓላማውን በግርድፉ ወደ ክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ ፍሬ ነገርነት ልንለውጠው እንችላለን። ይህን የምናደርገው በጥያቄ መልክ ነው)። አካሉን በማነጽ ረገድ ክርስቶስ ለእያንዳንዱ የአካሉ ክፍል ያለው ዕቅድ ምንድነው? የስብከቱን ጥሬ ማዕከላዊ አሳብ የጊዜው መልእክት ማድረግ የምንጀምረውና፥ ማራኪ ወደሆነ ስብከትነት የምንለውጠው እዚህ ነው። የምንሰብከው ፍሬ ነገር ግን፥ "ክርስቶስ፥ ለአካሉ መታነጽ ለእያንዳንዱ የአካሉ ክፍል ያለው ዓላማ" ነው።

የስብከት ማዕከላዊ አሳብ ጭብጥ (መልእክት)፥ የተለያዩ መልኮች ሊኖሩት እንደሚችሉ ልብ ያድርጉ።

1. ለርእሰ ጉዳዩ ማስረጃ ወይም ትክክለኛነቱን ማረጋገጫ ማቅረብ ሊሆን ይችላል። ይህ መለኮታዊ ዕቅድ በእርግጥ አካሉን በመገንባት ውጤታማ ይሆናል? አንድ ሰው ቁጥር 11 እና 16ን የሚሰብክ ከሆነ፥ ዋናው ትኩረት ማረጋገጫ መስጠቱ ላይ ይሆናል።

2. ከላይ በተገለጠው ርእሰ ጉዳይና መልእክት መሠረት፥ ርእሰ ጉዳዩ የሚያስፈልገው መብራራት ሊሆን ይችላል። የስብከቱ ነጥቦች የሚያብራሩት ርእሰ ጉዳዩን ወይም ሙሉ አሳቡን ሊሆን ይችላል።

3. የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ በውስጡ ለርእሰ ጉዳዩ ከአንድ በላይ ጭብጦች (መልእክቶች) ሊኖሩት ይችላሉ። ለምሳሌ፥ ኤፌሶን 4፡7-16 ውስጥ፥ "ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያኑ እድገት ያለው ዕቅድ" የሚለው ርእሰ ጉዳይ፥ ሦስት አቅጣጫዎች አሉት።

መልእክት 1. . . (ቁጥር 7-11)

2. . . (ቁጥር 12-13)

3. . . (ቁጥር 14-16)

እኔ የስብከት ማዕከላዊ አሳብ ቅርፅ አድርጌ የመረጥኩት የኋለኛውን "ባለ ብዙ መልእክት" ነው። ይህን ያረግሁት፥ ምንባቡ በቀላሉ በሦስት ስለሚከፋፈል ነው። ይህን ቀላል አከፋፈል፥ ከምንባቡ

ቅንጅት ለይተነዋል (ገጽ 61 ላይ ደረጃ 2ን ይመልከቱ)።

ቀጥሎ ያለውን፥ ለኤፌሶን 4፡7-16 እንደተዘጋጀ የስብከት ማዕከላዊ አሳብ አቀርባለሁ።

ርእሰ ጉዳይ፦ መለኮታዊ ዕቅድ ለአካሉ ግንባታ

መልእክት፦ 1. የጌታ ኃላፊነት ለቤተ ክርስቲያን ስጦታዎችን ማደል ነው (4፡7-11)።

2. የመሪው ኃላፊነት ቤተ ክርስቲያንን ማዘጋጀት ነው። (4፡12-13)

3. የምዕመናን ኃላፊነት ቤተ ክርስቲያን መሆን የሚገባትን እንድትሆን ማስቻል ነው(4፡14-16)

ይህን ማዕከላዊ አሳብ፥ ቀደም ሲል ደረጃ 3 ውስጥ ለዚሁ ክፍል ከተሰጠው ማዕከላዊ አሳብ ጋር ማስተያየት ያስፈልግዎ ይሆናል (ገጽ 61)

በጊዜው ላሉ ሰዎች የሚሆን አድርጎ ማቅረብ

ስብከቱ ጊዜውን የሚመለከት (የወቅቱ መልእክት) እንዲሆን ለማድረግ የተለያዩ አቅጣጫዎችን ልንቃኝ ይገባል።

ከላይ በገለጥኩት የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ፥ "አካሉን የማነጽ መለኮታዊ ዕቅድ" በሚለው፥ ስብከቱን ለአድማጮቹ የሚስማማ ለማድረግ "አካል ማነጽ" እና "ዕቅድ" የሚሉ በሚስቡና ምስልን አእምሮ ውስጥ ለመፍጠር በሚችሉ ቃላት ተጠቅሜአለሁ። ይህ አቀራረብ፥ መልእክቱ በአድማጮች አእምሮ ውስጥ እንዲቀረፅ ያደርጋል። የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ፥ እንደ ስብከቱ ርእስ ሆኖም ያገለግለኛል።

ቃላትን በጊዜው ያሉ ሰዎች የሚረዷቸው እንዲሆኑ ማድረግ

ይህ ሥራ፥ በመሠረቱ ውጤትና ኃይል ይኖራቸው ዘንድ፥ ቃላትን በጊዜው ያሉ አድማጮች የሚረዷቸው እንዲሆኑ ማድረግ ነው። ምናልባት በቀላሉ የሚታወሱና ምሳሌያዊ የሆኑ ቃላትን እንጠቀም ይሆናል። አንድ ሰባኪ፥ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ በሚያዘጋጅበት ጊዜ፥ ያለምንም ገደብ በምናቡ ተጠቅሞ፥ አድማጮቹ ላይ በጎ ተጽዕኖ የሚያሳድሩ ቃላትን ሊመርጥ ይችላል።

አድማጮቻችንን መረዳት

የሚሰብኩት፥ ለኤፌሶን ሰዎች፥ ወይም ለሙሴ አድማጮች አይደለም። ለራስዎ ጉባኤ ነው። በመሆኑም፥ የስብከትዎ ማዕከላዊ አሳብ

መልእክት፥ በአድማጮችዎ ላይ ያነጣጠረ መሆን አለበት። ለምሳሌ፥ “የኤፌሶን ሰዎች ተግዳሮት ገጥሟቸው ነበር” ከማለት ይልቅ፥ “ተግዳሮት አለብን” ይላሉ። ይህን ሲያደርጉ፥ የስብከትዎ ማዕከላዊ አሳብ ብትን ብርሃን ከመሆን ይልቅ፥ ስብከትዎን በሚያደምጠው የተለየ አድማጭ ላይ ያነጣጠረ ጨረር ይሆናል። የስብከትዎ ማዕከላዊ አሳብ የሚመሠረተው፥ ሥልጣን ያለው የብርሃን ምንጭ በሆነው በስብከት ክፍል ላይ ነው።

ድግግሞሽ

ኤፌሶን 4፡7-16 ላይ ተመሥርቼ በሦስት በመክፈል ባቀረብኩት ማዕከላዊ አሳብ፥ ጠቃሚ ቃላትን በተመሳሳይ ፊደላት እንዲጀምሩ አድርጌያቸዋለሁ። ቃላቱም የጌታ፥ የመሪው፥ የምዕመናን የሚሉትና ማደል፥ ማዘጋጀት፥ ማስቻል የሚሉት ናቸው። ይህን ያደረግሁት፥ ሰዎች ዋና ዋና ነጥቦችን ያስታውሱ ዘንድ ለመርዳት ነው። ስብከትን ከወቅቱ ሁኔታ ጋር የተገናኘ አድርጎ ማቅረብ ጥሩና አስፈላጊ ሲሆን፥ ዋና ቃላቶች በተመሳሳይ ፊደላት እንዲጀምሩ ማድረግ ግን፥ የግድ አስፈላጊ አይደለም። አንዳንድ ሰባኪዎች ግን፥ በተመሳሳይ ፊደላት በሚጀምሩ ቃላት ነጥቦቹን ማቅረብ እንዳለባቸው ያስባሉ። ይህ ዘዴ የሚያስፈልገው፥ ስብከቱ ግልጥ እንዲሆን ለመርዳት እንጂ፥ የስብከት ክፍሉን ያለአግባብ ለመጫን አይደለም። ዋና ዋና ቃላት በተመሳሳይ ፊደል እንዲጀምሩ ማድረጉ አስፈላጊ የሚሆነው፥ የመልእክቱን ዋና አሳብና ዋና ዋና ነጥቦችን ግልጥና ለማስታወስ የሚቀሉ እስካደረገ ድረስ ነው።

ስብከትን በጊዜው ላሉ ሰዎች የሚሆን የማድረጊያ አንድ ምሳሌ

የስብከትዎ ማዕከላዊ አሳብ፥ የማይረሳና አድማጮችዎን የሚመለከት ይሆን ዘንድ፥ በጊዜው የሚነገሩ ቃላትን ይምረጡ። ይህ የአጻጻፍ ዘዴ ጉዳይ ነው። አድማጮችዎን በሚገባ ሲያውቋቸው፥ ማዕከላዊ አሳብዎን በነሱ አባባልና በሚገባቸው መንገድ መግለጥን ያውቁበታል። ራእይ 4፡1-11 በመጠቀም አሠራሩን ከዚህ ቀጥሎ ባለው ሁኔታ አቀርበዋለሁ። የጽሑፉን ማዕከላዊ አሳብ ለመረዳት ምንባቡን ይመልከቱት።

ቁ 1. ከዚያ በኋላም አየሁ፤ እነሆም በሰማይ የተከፈተ ደጅ፥ እንደ መለከትም ሆኖ ሲናገረኝ የሰማሁት ፊተኛው ድምፅ፦ ወደዚህ ውጣና ከዚህ በኋላ ሊሆን የሚያስፈልገውን ነገር አሳይሃለሁ አለ።

ቁ 2. ወዲያው በመንፈስ ነበርሁ፤ እነሆም ዙፋን በሰማይ ቆሞአል፤ በዙፋኑም ላይ ተቀማጭ ነበረ።

ቁ 3. ተቀምጦም የነበረው፥ በመልኩ የኢያስጲድንና የሰርዲኖን ዕንቁ ይመስል ነበር። በመልኩም፥ መረግድን የመሰለ ቀስተ ደመና በዙፋኑ ዙሪያ ነበረ።

ቁ 4. በዙፋኑ ዙሪያም ሀያ አራት ዙፋኖች ነበሩ፤ በዙፋኖቹም ላይ ነጭ ልብስ ለብሰው፥ በራሳቸውም የወርቅ አክሊል ደፍተው ሀያ አራት ሽማግሌዎች ተቀምጠው ነበር።

ቁ 5. ከዙፋኑም መብረቅና ድምፅ፥ ነጎድጓድም ይወጣል፤ በዙፋኑም ፊት ሰባት የእሳት መብራቶች ይበሩ ነበር። እነርሱም ሰባቱ የእግዚአብሔር መናፍስት ናቸው።

ቁ 6. በዙፋኑም ፊት ብርሌ የሚመስል የብርጭቆ ባሕር ነበረ። በዙፋኑም መካከል፥ በዙፋኑም ዙሪያ በፊትና በኋላ ዓይኖች የሞሉአቸው አራት እንስሶች ነበሩ።

ቁ 7. ፊተኛውም እንስሳ አንበሳን ይመስላል። ሁለተኛውም እንስሳ ጥጃን ይመስላል፤ ሦስተኛውም እንስሳ እንደ ሰው ፊት ነበረው። አራተኛውም እንስሳ የሚበርረውን ንስር ይመስላል።

ቁ 8. አራቱም እንስሶች፥ እያንዳንዳቸው ስድስት ክንፎች አሏቸው። በዙሪያቸውና በውስጣቸውም ዓይኖች ሞልተውባቸዋል፥

ቅዱስ፥ ቅዱስ፥ ቅዱስ የነበረውና ያለው

የሚመጣውም ሁሉንም የሚገዛ ጌታ አምላክ።

ቁ 9. እያሉ ቀንና ሌሊት አያርፉም። እንስሶቹም በዙፋኑ ላይ ለተቀመጠው ከዘላለም እስከ ዘላለም በሕይወት ለሚኖረው ለእርሱ ክብርና ውዳሴ ምስጋናም በሰጡት ጊዜ፥

ቁ 10፥ 11 ሀያ አራቱ ሽማግሌዎች፥ በዙፋን ላይ በተቀመጠው ፊት ወድቀው፥ ከዘላለም እስከ ዘላለም በሕይወት ለሚኖረው እየሰገዱ:-

> "ጌታችንና አምላካችን ሆይ፥ አንተ ሁሉን ፈጥረሃልና፥ ስለ ፈቃድህም ሆነዋልና፥ ተፈጥረውማልና፥ ክብር ውዳሴ፥ ኃይልም ልትቀበል ይገባሃል"

እያሉ በዙፋኑ ፊት አክሊላቸውን ያኖራሉ።

ደረጃ 3 የመልእክቱ ማዕከላዊ አሳብ፦ የታሪክን ሂደት ለመምራት ብቸኛ ሥልጣን ያለው የእግዚአብሔር ዙፋን፥ በሰማያዊው መንግሥት ነዋሪዎች ታውቋል።

ደረጃ 4 ዓላማው፦ ይህን አሳብ ይዤ ወደ ብዙ አቅጣጫዎች ለመሄድ እችላለሁ፤ በተለይም ዮሐንስ ይህን መልእክት የጻፈላቸውን የመጀመሪያ አንባቢያን ከግንዛቤ ካገባሁ። ደረጃ 4 ውስጥ ያነሣናቸውን ተስማሚ የመሆን ጥያቄዎች ያስታውሳሉ? (ገጽ 71-72)። ሁለት የተለያዩ ስብከቶችን ለማዘጋጀት ሊረዱ የሚችሉ ሁለት ዓላማዎች እነሆ፦

1. በስደት ላይ ያሉ ክርስቲያኖችን፥ ሁሉን ቻይ በሆነውና በታሪክ ሁሉ ላይ ገዢ በሆነው በእግዚአብሔር እንዲበረታቱ ለማድረግ፥ (ልክ ምንባቡ በዮሐንስ ዘመን የነበሩትን አማኞች እንዳጽናና እና ወደፊትም በሚመጣው የመከራ ዘመን የሚኖሩትን እንደሚያጽናና)።

2. አማኞች እግዚአብሔርን በሕይወታቸው ላይ ሙሉ በሙሉ ያነግሡት ዘንድ ለማበረታታት፦ እዚህ ላይ የተስማሚነትን ጥያቄ እንደገና ማንሣት ይኖርብናል። የዮሐንስ ራእይ እንደ ቄሳር እና ወደፊት ደግሞ፥ የክርስቶስ ተቃዋሚ ሆኖ እንደሚነሣው ሰው፥ ሕይወታቸውን እራሳቸው የሚመሩ የሚመስላቸውን ሰዎች በመቃወም የተጻፈ ነው ብዬ ላስረዳ እችላለሁ።

ሁለተኛውን ዓላማ መርጫለሁ። አድማጮቼ በሕይወታቸው ላይ እግዚአብሔር ያለውን ሚና እራሳቸው ሊይዙት በጣም ተፈትነዋል።

ደረጃ 5 የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ፦ መነሻ የሚሆን አንድ የስብከት ማዕከላዊ አሳብ ይዤ ቀርቤአለሁ። የስብከቱ ዓላማ እንዴት በጥያቄ መልክ ወደ ስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ርእሰ ጉዳይነት እንደተለወጠ ልብ ይበሉ።

ርእሰ ጉዳይ፦ ሰማያዊ ዙፋን ላይ ለመቀመጥ መሞከር የማይኖርብዎት ለምንድነው? ወይም የእግዚአብሔርን የመግዛት ሚና መጫወት የማይኖርብዎት ለምንድነው?

ጭብጥ (ፍሬ ነገር)፦ ምክንያቱም ሰማያውያን ፍጡራን ሁሉ ሉዓላዊ ዙፋን የእግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ተቀብለዋል።

ይህ ርእሰ ጉዳይና ጭብጥ (ፍሬ ነገሩ)፥ የጽሑፉን አሳብ በትክክል ያንጸባርቃል። ከአድማጮቼ ጋርም በበቂ ሁኔታ የተዛመደ ይሆናል። እኔ ግን የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ማራኪ በሆነና በማይረሳ ሁኔታ ልገልጠው ፈለግሁ። (ይህ ድርጊቱ ሙሉ የሆነውን የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ፥ በንግግሬ መሀል ከመግለጥ አላገደኝም)

ውስጥ፥ ማለት በመግቢያው፥ በዐብይ መልእክቱና በማጠቃለያው ስለምጠቀምበት፥ አድማጮቹ ያስታውሱታል። ዓረፍተ ነገሩ ትግበራዊ ኃይልም አለው። ይህ ለራሴም የሚሆን መልእክት አድርጌ እወስደዋለሁ። የእግዚአብሔር የሆነውን ቦታ ለመያዝ በምፈተንበት ጊዜ ራሴን "ከዙፋኑ ማውረድ" እንዳለብኝ ያሳስበኛል።

>> የድርጊት እርምጃ <<

ኤፌሶን 6፡10-12ን በመጠቀም፥ ልክ አንድ የሥነ-ጥበብ ሰው እንደሚያደርገው፥ ያስቡ፥ ያስታውሱ፥ ያሰላስሉ እና ተስማሚውን የስብከት አሳብ ይሥሩት፤ እንደገናም ይሥሩት። ቀጥሎ ያለውን ክፍል ከማጥናትዎ በፊት ይህን እንዲያደርጉ እመክርዎታለሁ። በዚህ የስብከት አዘገጃጀት ዘዴ ውስጥ የቀረበውን የአሠራር አሳብ ለመተግበር ያደረግሁት ሙከራ እነሆ!

ደረጃ 3 የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ:- የእግዚአብሔርን የጦር ዕቃ ሁሉ መልበሱ ያስፈለገበት ምክንያት፥ የዲያቢሎስን ሽንገላ ለመቃወምና፥ ከአሠራሩ ጋር ለመታገል ነው።

ደረጃ 4 ዓላማ:- ሰዎች የዲያቢሎስን ሽንገላ ለመቃወም ይቻላቸው ዘንድ፥ የእግዚአብሔርን የጦር ዕቃ እንዲለብሱ ለማበረታታት

ደረጃ 5 የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ:- ዓላማውን ወደ ስብከቱ ማዕከላዊ አሳብነት መለወጥ

<u>ርእሰ ጉዳይ</u>:- ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን የጦር ዕቃ ሁሉ መልበስ የሚኖርባቸው ለምንድነው?

<u>ጭብጥ</u>:- የዲያቢሎስን ሽንገላ ለመቃወምና ከአሠራሩ ጋርም ለመታገል።

እዚህ ላይ፥ ፍሬ አሳቡን ወደሚታወስ ትምህርታዊ ዓረፍተ ነገር በመለወጥ፥ ከተሰበከበት ጊዜ ጋር እንዲስማማ ማድረጉ ይጠቅማል። ፍሬ አሳቡንና መልእክቱን ቀጥሎ በተመለከተው አካኋን እንደገና ሊጽፉት ይችላሉ።

<u>ርእሰ ጉዳይ</u>:- ከሰይጣን ጋር ላለብዎ ውጊያ የእግዚአብሔር ብርታት በቂ የሚሆነው ለምንድነው?

<u>መልእክት</u>:- ሽንገላውን ለመቃወምና አሠራሩን ለመታገል ስለሚያስችልዎት።

6

ስብከቱን ማቀናጀት

>> የስብከቱ ውስጣዊ አካል "አጥንቱ" <<

ደረጃ 7: ስብከቱን መስበክ

ደረጃ 6: ስብከቱን ማቀናጀት

ደረጃ 5: የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ

ደረጃ 4: የዓላማ መሸጋገሪያ ወይም ድልድይ

ደረጃ 3: የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ

ደረጃ 2: ክፍለ ምንባቡን ማቀናጀት

ደረጃ 1: ክፍለ ምንባቡን ማጥናት

በአጠቃላይ አነጋገር፥ ስብከቶች ሦስት ሂደቶች አሏቸው። እነርሱም:- መግቢያ፥ የስብከቱ ዋና አካልና መደምደሚያ ናቸው። ስብከቱን ማቀናጀት፥ ከሦስቱ ሂደቶችና ባጠቃላይ ከእያንዳንዳቸው ጋር ይዛመዳል። ሂደቶቹን በተናጠልና በአንድነት የማስፋፋቱ ሂደት፥ ስብከቱን ለማቀናጀት ይረዳል።

የአንድን ስብከት ሦስት ሂደቶች የማዳበሪያ ብዙ መንገዶች አሉ። ይሁን እንጂ፥ አንድ ሰው፥ ስብከቱን በየትኛውም መንገድ ቢያቀናጀው፥ ስብከቱ አንድነትን፥ ቅደም ተከተልንና እድገትን ማሳየት ይኖርበታል። አንድነቱ የሚገኘው፥ የስብከቱን አጠቃላይ ሂደት በክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ፥ በዓላማው መሸጋገሪያና በስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ዙሪያ እንዲያተኩር በማድረግ ነው። ቅደም ተከተልና እድገት፥ በስብከቱ ንድፋዊ ቅንብርና በመልእክቱ ዋና አካል ቅንብር በኩል መገለጥ ይኖርባቸዋል። የስብከቱ ንድፋዊ ቅንብር፥ ደረጃ 4 ውስጥ ያኖሩትን ዓላማ ከግቡ ከማድረስ ጋር ይያያዛል። የስብከቱ ዋና አካል ቅንብር ደግሞ፥ የሚሰብኩበትን የስብከት ክፍል ያንፀባርቅ ዘንድ፥ በዋና አካሉ ውስጥ ካሉት ክፍሎች ዝግጅት ጋር ይዛመዳል።

ብዙ ጊዜ፥ የስብከቱ ዋና አካል አከፋፈል (Outline)፥ ደረጃ 2 ውስጥ ያለውን የስብከት ክፍለ ምንባብ አከፋፈል ይከተላል። (ይህ ሲባል ግን ቃላቶቹንም ሆነ ቅደም ተከተሉን እንዳለ መውሰድ ማለት አይደለም።) የስብከቱን ዋና አካል ክፍፍል፥ በጊዜው ላለው አድማጭ በሚሆን መልኩ ማዘጋጀቱ አስፈላጊ ይሆናል። በሚሰብኩት ክፍል ውስጥ ያሉ ቃላት ኃይል ኖሯቸው ወደ አድማጮች ጆሮ የሚገቡ እንዲሆንልዎ በርትተው ይሥሩ።

በመሠረቱ ስብከቶች ከሁለቱ በአንደኛው መንገድ ማለት፥ በመንእሳዊ (Deductive) ወይም በሥርፀታዊ መንገድ (Inductive) ይዳብራሉ። እነዚህን ሁለቱን የመለያ አጭር መንገድ፥ የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ያለበትን ስፍራ መመልከት ነው። በመንእሳዊ ስብከት፥ ወደ ስብከቱ ዋና ክፍል እንኳን ከመግባትዎ በፊት ነው፥ ማዕከላዊ አሳቡ የሚገለጠው። ሥርፀታዊ ስብከት ውስጥ ግን፥ የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ የሚገለጠው፥ እንደ ስብከትዎ ማጠቃለያ ወይም ማረጋገጫ ነው። በስብከት ክፍሉ ላይ ተመሥርተው የስብከትዎን ማዕከላዊ አሳብ ሊያብራሩት እስከቻሉ ድረስ፥ ስብከትዎን የሚያቀናጁባቸው ብዙ ዓይነት መንገዶችን እንደ አመቺነቱ ለመጠቀም ይችላሉ።

ትንንሽና ትልልቅ ውስጣዊ አካላት ወይም አጥንቶች

ደረጃ 2 ውስጥ የተገለጠውን የትልልቅና ትንንሽ አጥንቶች ምሳሌያዊ ገለጣ ያስታውሳሉ። ደረጃ 6 ውስጥ ስብከቱን ለማቀናጀት ይረዳን ዘንድ አጥንቶችን የማቀናጀት ተግባር ማከናወን ይኖርብናል። የስብከትዎ ትልልቅ አጥንቶች፥ የመልእክቱ መግቢያ፥ ዋናው መልእክት (አካል) እና ማጠቃለያው ናቸው። መካከለኛ መጠን ያላቸው የመልእክትዎ አጥንቶች፥ ንዑስ መግቢያውና የመልእክቱ ዋና ዋና ነጥቦች ናቸው። ትንንሾቹ አጥንቶች ደግሞ በዋና ዋና ነጥቦች መካከል የሚገኙት ንዑሳን ነጥቦች ናቸው። የስብከትዎን ንድፍ በሚሠሩበት ጊዜ፥ ዋና ዋናዎቹ ነጥቦች፥ ንዑስ ነጥቦችና የንዑስ ንዑስ ነጥቦች ሊኖራቸው ይችላሉ። ስብከቱን በምንጽፍበት ጊዜ፥ ይህን አጥንት ሥጋ እናለብሰዋለን (ደረጃ 7)።

ስብከት ውስጥ የሚገኙ ውስጣዊ አካላት (አጥንቶች)

<u>ትልልቅ አጥንቶች</u> <u>መካከለኛ መጠን</u> <u>ትንንሽ አጥንቶች</u>

መግቢያ ⟶ ንዑስ መግቢያ

ዋና ክፍል (አካል) ⟶ ዋና ዋና ነጥቦች ⟶ መሸጋገሪያዎች

⟶ ንዑሳን ነጥቦች

↓

ንዑስ ንዑስ ነጥቦች

ማጠቃለያ

አንድ ስብከት ቀጥሎ ባለው ሠሌዳ የተገለጠው ዓይነት አቀነባበር ይኖረዋል። እዚህ ምዕራፍ ውስጥ ወደተጠቀሱት ሌሎች ጉዳዮች ከመተላለፍዎ በፊት ቅንብሩን በሚገባ ለመረዳት ይሞክሩ።

የስብከት አቀነጃጀት

የስብከቱ ርእስ

የመጽሐፍ ቅዱስ የስብከቱ ክፍለ-ምንባብ

I. የስብከቱ መግቢያ

  ሀ. ንዑስ መግቢያ

II. የስብከቱ ዋና ክፍል (አካል)

  ሀ. የመጀመሪያው ዋና ክፍል

    1. የመጀመሪያው ንዑስ ክፍል

      ሀ) የመጀመሪያው የንዑስ ንዑስ ክፍል

      ለ) ሁለተኛው የንዑስ ንዑስ ክፍል

    2. የሁለተኛው ንዑስ ክፍል

  ለ. ሁለተኛው ዋና ክፍል

    1. የመጀመሪያው ንዑስ ክፍል

    2. የሁለተኛው ንዑስ ክፍል

  መ. ሦስተኛው ዋና ክፍል

III. ማጠቃለያ

ሦስቱ ትልልቅ አጥንቶች፥ ማለት መግቢያው፥ ዋናው ክፍል (አካሉ) እና ማጠቃለያው የስብከቱ ዋነኛ ሂደቶች መሆናቸውን አይዘንጉ። በዚህ ሂደት ውስጥ ሌሎች ሁለተኛ ሂደቶች አሉ። የሂደቶቹ ቁጥር ይለያያል። ትልልቆቹ አጥንቶች ማለት፥ መግቢያው፥ ዋናው ክፍል (አካሉ) እና ማጠቃለያው፥ የስብከቱ ንድፋዊ ቅንብር ናቸው። የስብከቱ ዋና አካል ክፍሎች ማለት፥ ክፍሎች፥ ንዑሳን ክፍሎች እና የንዑሳን ንዑሳን ክፍሎች፥ ደግሞ የስብከቱ አካላዊ ቅንብር ናቸው። አካላዊ ቅንብር በመጽሐፍ ቅዱሳዊው የስብከት ክፍል ላይ የሚያተኩር የስብከቱ ክፍል ነው።

ይህ በንድፋዊ ቅንብርና በአካላዊ ቅንብር መካከል ያለ ልዩነት ስለ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስብከት የሚነሣን ሌላ ጥያቄ ለመመለስ ይረዳናል። የአንድ ስብከት አቀነባበር ሊከተል የሚገባው የስብከት ክፍለ ምንባቡን ነው ወይስ አድማጩን? በዚህ መጽሐፍ የቀረበው የስብከት አዘገጃጀት መንገድን በተመለከተ ይህ ጥያቄ በተወሰነ ደረጃ አግባብነት የለውም። የመጽሐፍ ቅዱሳዊው የስብከት ክፍለ ምንባብ ማዕከላዊ አሳብ፥ ሰባኪው በስብከት ክፍሉ ውስጥ የሌለን የራሱን አሳብ እንዳይጨምር ክፍሉን

ይጠብቃል። ቢሆንም፥ ጥያቄው ከተነሣ ዘንድ እኔ የምለው፥ የስብከቱ አካሄድ (ንድፋዊ ቅንብሩ) አድማጩ ላይ ያተኮረ ሊሆን ይገባል (ንድፋዊ ቅንብሩ፥ የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብና የዋና ዋና ነጥቦች ቃላት አቀማመጥ ጥምር)። የስብከቱ ዋና አካል (አካላዊ ቅንብሩ) ደግሞ በስብከት ክፍሉ ላይ ያተኮረ ሊሆን ይገባል። በአድማጮች ሁኔታ ላይ የምናደርገው ትኩረት በስብከቱ ውጫዊ ሁኔታ ላይ ተጽዕኖ ያደርጋል። በስብከት ክፍሉ ላይ የምናደርገው ትኩረት ደግሞ በስብከቱ ውስጣዊ ክፍልና ይዘት ላይ ተጽዕኖ ያደርጋል። ስብከት ግን በምንም ዓይነት ሰባኪው ላይ ያተኮረ መሆን የለበትም። (ከሰባኪው ሁኔታ አንጻር መቅረብ የለበትም።)

ከመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉ አንጻር	**ከአድማጮች አንጻር**
<u>ስብከቱ ከክፍለ ምንባቡ ጋር ሲዛመድ</u>	<u>ስብከቱ ከአድማጮች ጋር ሲዛመድ</u>
. የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ	. የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ . የአጠቃላዩ ስብከት ቅንጅት
. ንዑስ መግቢያ	. መግቢያ
. የስብከቱ ዋና ክፍል ቅንጅት	. ትግበራ
	. ማጠቃለያ

>> የድርጊት እርምጃ <<

አሁን፥ ገጽ 88 ውስጥ እንደተገለጠው፥ የስብከት መዋቅሩን አንዳንድ ዝርዝር ነገሮች ልንጨምር እንችላለን።

የስብከቱ ርእስ
የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍለ ምንባብ

> የስብከቱ ዋና መግቢያ። የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ የሚሰፍረው እመግቢያው መጨረሻ ላይ ነው። ይህ የሚሆነው፥ ስብከቱ መንእሳዊ (Deductive) ከሆነ ነው። ሥርፀታዊ (Inductive) ስብከት ውስጥ የሚገለጠው፥ የመልእክትዎ ርእሰ ጉዳይ ብቻ ነው።

> ንዑስ መግቢያ። በንዑስ መግቢያው ውስጥ ብዙ ነገሮች ሊካተቱ ይችላሉ። መነሻውን (ዳራውን) እና ዐውደ ንባቡን ይግለጡ፤ ወደ ዋናው ክፍል (አካሉ) መሸጋገሪያ ያብጁ፤ ዋና ዋናዎቹን ክፍሎች ያስተዋውቁ፤ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ወይም ርዕሰ ጉዳዩን እንደገና ይግለጡ፤ የምንባቡ ክፍል የሚከፋፈልበትን ሁኔታ ያስረዱ፤ የክፍሉን ማዕከላዊ አሳብ ወይም የመጀመሪያውን ዋና ነጥብ ወይም የስብከቱን የመጀመሪያ ክፍል ይግለጡ።

> የስብከቱ ዋና ክፍል ወይም አካል

I. የመጀመሪያው ዋና ክፍል (ስብከቱ ዋና ክፍል ውስጥ የሚገኙ ዋና ክፍሎች ቁጥር፥ የክፍለ ምንባቡን ደረጃ 2 ውስጥ በሚያዋቅሩበት ጊዜ በሚገኙ ዋና ዋና ነጥቦች ላይ ይመሠረታል።) የዚህን ዋና ክፍል፥ ንዑስ ክፍሎች ለመግለጥዎእርግጠኛ ይሁኑ።

ሀ. የመጀመሪያው ንዑስ ክፍል አማራጭ፡

አማራጭ ከፈለጉና ሥራው አሰልቺ ካልሆነብዎ፥ የዚህን ንዑስ ክፍል ንዑሳን ክፍሎች ያቅርቡ።

1. የመጀመሪያው ንዑስ ንዑስ ክፍል
2. ሁለተኛው ንዑስ ንዑስ ክፍል

አማራጭ፡ ንዑሳን ክፍሎች 1 እና 2ን እንደገና ይከልሷቸው።

ለ. ሁለተኛው ንዑስ ክፍል እዚህ ሲደርሱ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ መንእሳዊ (Deductive) ስብከት ውስጥ ወይም ርዕሰ ጉዳዩን (Theme) ሥርፀታዊ (Inductive) ስብከት ውስጥ ወይም ቀደም ሲል የሰፈሩትን ንዑሳን ክፍሎች አለዚያም ከክፍሉ የመጀመሪያውን፥ እንደገና ስለመከለስዎ እርግጠኛ ይሁኑ።ከዚያም ወደ ሁለተኛው ዋና ክፍል ይሸጋገሩ።

II. ሁለተኛው ዋና ክፍል (በመጀመሪያው ዋና ክፍል እንደሠሩት ያድርጉ)፥ የዚህን ዋና ክፍል ንዑሳን ክፍሎች ለመግለጥዎ እርግጠኛ ይሁኑ።

ሀ. የመጀመሪያው ንዑስ ክፍል

ለ. ሁለተኛው ንዑስ ክፍል

እዚህ ሲደርሱ፥ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ በመንእሳዊ (Deductive) ስብከት ወይም ፍሬ አሳቡን ሥርፀታዊ (Inductive) ስብከት ውስጥ፥ ወይም ቀደም ሲልየሰፈሩትን ንዑሳን ክፍሎች፥ ያለዚያም ዋና ክፍሎቹን እንደገና ስለመፈተሽዎ እርግጠኛ ይሁኑ። ከዚያ ወደሚቀጥለው ዋና ክፍል ይሂዱ።

III. ሦስተኛው ዋና ክፍል (ከላይ በተጠቀሱት ሁለት ክፍሎች እንዳደረጉት ይሥሩ) የስብከቱ ዋና አሳብ በሥርፀታዊ (Inductive) ስብከት እዚህ ይገለጣል። በመንእሳዊ (Deductive) ስብከት ደግሞየስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ለማጉላትና ደግሞም ለመከለስ እዚህ ይደገማል። ከዚህ ቀጥሎ የሚሄዱት ወደ ማጠቃለያው ነው።

> ማጠቃለያ

>> የድርጊት እርምጃ <<

ቀጥሎ ያለው የአንድ ስብከት መዋቅር ምሳሌ ሲሆን፥ ደረጃ 5 ውስጥ ከተጠቀምንበት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የተወሰደ ነው። በቅንፍ ውስጥ የገለጥኳቸው ማስታወሻዎች አሠራሩን እንዲገነዘቡ ይረዱዎታል። እነዚህን ከ1-5 ያሉ ደረጃዎች በሚመለከቱበት ጊዜ፥ መጽሐፍ ቅዱስዎን ገልጠው ይህን ክፍል በሚገባ ያጥኑት።

የአካል ግንባታ
ኤፌሶን 4፡ 7-16

> መግቢያ፦ የቤተ ክርስቲያናችን አካል፥ እድገትና የተግባር እንቅስቃሴ ወይም የ"አካል ግንባታ" የሚያስፈልገው መሆኑን በመግቢያዎ ይግለጡ።

የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ርእሰ ጉዳይ፡ ለአካሉ እድገትና ሥራ መለኮታዊው ዕቅድ ምንድነው?

> ንዑስ መግቢያ፦ የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ጭብጥ (የመለኮታዊውን ዕቅድ ሦስት አቅጣጫዎች ያስተዋውቁ። የመለኮታዊውን ዕቅድ የመጀመሪያ አቅጣጫ በድጋሚ ከገለጡ በኋላ፥ በስብከቱ አካል ውስጥ ያለውን የመጀመሪያ ነጥብ መሥራትዎን ይቀጥሉ።)

> አካል

I. የጌታ ኃላፊነት ለቤተ ክርስቲያን ስጦታዎችን መስጠት ነው (ቁጥር 7-11) (ጌታ የሚሰጣቸውን ሁለት ዓይነት ስጦታዎች ይግለጡ።)

ሀ. ክርስቶስ ስጦታዎችን ለሰዎች ሰጠ (ቁጥር7-10)

ለ. ክርስቶስ ሰዎችን እንደ ስጦታ ለቤተ ክርስቲያን ሰጠ (ቁጥር 11)፥ (ክርስቶስ እንደ ስጦታ የሰጣቸውን አራት አይነትሰዎችን ይግለጡ)

1. ሐዋርያትን ሰጠ (ቁጥር 11ሀ)
2. ነቢያትን ሰጠ (ቁጥር 11ለ)
3. ወንጌላውያንን ሰጠ (ቁጥር 11መ)
4. መጋቢያንንና አስተማሪዎችን ሰጠ (ቁጥር 11ሠ)

II. የቤተ ክርስቲያን መሪ ኃላፊነት ቤተ ክርስቲያንን ማዘጋጀት(ማስታጠቅ) ነው (12-13) (መሪው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለበትን ኃላፊነት ይግለጡ፤ ምን ማድረግና ለምን ያህል ጊዜ ማድረግ እንደሚኖርበት)

ሀ. የቤተ ክርስቲያን መሪ ኃላፊነት ምንድነው? ቤተ ክርስቲያንን ማዘጋጀት (ቁ. 12)

1. ቅዱሳንን ማዘጋጀት (ቁ. 12ሀ)

2. ለአገልግሎት ማዘጋጀት (ቁጥር 12ለ)

3. አካሉን ለማነጽ ማዘጋጀት (ቁጥር 12መ)

ለ. እስከ መቼ ነው ይህን የሚያደርጉት? ቤተ ክርስቲያን ኢየሱስን እስክትመስል (ቁጥር 13)

1. የኅብረት አንድነት (ቁጥር 13ሀ)

2. ሙሉ ሰው የመሆን አንድነት (ቁጥር 13ለ)

3. ክርስቶስን የመምሰል አንድነት (ቁጥር 13መ)

III. ቤተ ክርስቲያንን ለማጠንከር ምእመናን ያለባቸው ኃላፊነት (ቁጥር 14-16)፥ (የሕዝቡን ሁለት የኃላፊነት አቅጣጫ ይገለጡ)

ሀ. ከእንግዲህ በመንፈስ ሕፃናት አይደሉም (ቁጥር 14)

1. በመንፈስ ሕፃናት የሆኑ ምእመናን አይጸኑም

2. በመንፈስ ሕፃናት የሆኑ ምእመናን ድልሎች ናቸው

ለ. ወደ መንፈሳዊ ሙሉ ሰውነት እንዲያድጉ ይጠበቅባቸዋል (ቁጥር 15-16)

1. በእውቀት እንዲያድጉ (ቁጥር 16)

2. በአገልግሎት እንዲያድጉ (ቁጥር 16)

> ማጠቃለያ

....

የስብከቱን አካላዊ መዋቅር አስመልክቶ የቀረቡ አስተያየቶች።

1. ዋና ዋና ነጥቦች ሁሉ ሙሉ ዓረፍተ ነገሮች ናቸው። በሙሉ ዓረፍተ ነገር የሚገለጡ እንጂ፥ የሚወዛወዙ ቃላት ወይም የተንጠለጠሉ አርእስት አይደሉም። ንዑስ ነጥቦችንም በተቻለ መጠን በሙሉ ዓረፍተ ነገሮች ይጻፏቸው።

2. ዋና ዋና ነጥቦች የሚመሳሰሉበት ደረጃ አለ። ይህ መመሳሰል ከመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉ መውጣትና በስብከቱ ውስጥ መቅረብ አለበት።

3. ሁሉም ስብከቶች ሦስት ዋና ዋና ነጥቦች ባይኖራቸውም፥ ብዙዎቹ ያላቸው መሆኑን እንገነዘባለን። የዋና ዋና ነጥቦች ብዛት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉ ባለው ዋና ዋና ነጥቦች ላይ ይመሠረታል።

በመሥራት ላይ ወዳለነው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል፥ ኤፌሶን 6፡ 10-12 እንሂድና እንቀጥል። የዚህ ምንባብ ስብከት አካል መዋቅር ሊሆን የሚችል ሥራ እነሆ።

I. ልዑል የሆነው የእግዚአብሔር ኃይል ለማንኛውም ምእመን ይደርሳል። (ቁጥር 10-11ሀ)

ሀ. ብርቱ መሆን አለባችሁ (ቁጥር 10)

1. በጌታ የበረታችሁ ሁኑ (ቁጥር 10ሀ)
2. በኃይሉ ችሎት የበረታችሁ ሁኑ (ቁጥር 10ለ)

II. ልዑል የሆነው የእግዚአብሔር ኃይል ከሰይጣን ጋር ላለባችሁ ውጊያ በቂ ነው (ቁጥር 11ለ-12)

ለ. የእግዚአብሔርን ጦር ዕቃ ሁሉ መልበሳችሁ የዲያቢሎስን ሽንገላ ትቋቋሙ ዘንድ ይረዳችኋል (ቁጥር 12)

1. የሰይጣን አሠራር የሥጋና የደም አይደለም
2. የሰይጣን አሠራር መንፈሳዊ የስልጣን ተዋረድ አለው።

ሀ) ገዢዎች አሉ

ለ) ሠራዊቶች አሉ

መ) የክፋት ሠራዊቶች አሉ

ረ) መንፈሳውያን ሠራዊቶች አሉ

የስብከት ክፍሎች

እስከ አሁን የስብከትን አካላዊ ቅንብር ተመልክተናል። አሁን ደግሞ የንድፉን ቅንብር እንድንመለከት እፈልጋለሁ። አሁን ጠለቅ ወዳለው የስብከት አዘገጃጀት መንገድ በመቃረብ ላይ ነን።

ርእስ

ስብከትዎ ርእስ ያስፈልገዋል። ያም በተለያዩ ጊዜያት ከስብከቱ ውስጥ ይወጣል። የስብከትዎን ማዕከላዊ አሳብ ለጊዜው አድማጮች እንዲሆን በማድረጉ ረገድ ብዙ ከሠሩ፥ ጭብጡን ወይም ፍሬ አሳቡን (የማዕከላዊ አሳቡን) እራሱን ርእስ ሊያደርጉት ይችላሉ። ራእይ 4ን አስመልክቼ በሰጠሁት ምሳሌ፥ "ከወንበርህ ውረድ" ብዬዋለሁ። ይህን ቃል እንደ ፍሬ አሳብና እንደ ርእስ ነው የተጠቀምኩበት።

የስብከትዎ ርእስ የሰዎችን ትኩረት የመሳብ ጉልበት ያለው ማስታወቂያ መምሰል ነው ያለበት። ሠዓሊያን ለሥዕሎቻቸው ርእስ እንደሚሰጡ ሁሉ፥ ርእስ ለስብከትዎ የሚሰጡት መለያ ወይም መታወቂያ ነው። በመሆኑም ትክክለኛ ርእስ መሆን አለበት። ሊያቀርቡ ከሚችሉት

ስብከት በላይ በርእስዎ ቃል አይግቡ። አንድ ጊዜ "እግዚአብሔርን የማግኛ መንገድ" በሚል ርእስ ባደረግሁት ንግግር የተነሣ ክርስቲያን ያልሆኑ ሰዎች በርእሱ ስለተነሣው ጉዳይ ላላቸው ጥያቄ መልስ ሊሹ ወደ እኔ መጡ። ምናልባት ባነሣሁት ርእስ አማካይነት ብዙ ቃል ገብቼ ይሆናል! ርእስዎ ለሰዎች አሳብ የሚጥም መሆን አለበት። ጥያቄን መጠቀም ብዙ ጊዜ የአድማጮችን የማወቅ ፍላጎት ይቀሰቅሳል። ርእስ ግልጥና አጭር ሊሆን ይገባል። መግቢያዎን በሚገልጡበት ጊዜ፥ በስብከትዎ ማዕከላዊ አሳብ ወይም በማጠቃለያው ውስጥ ተፈጥሯዊ ምልክቶችን ቢጠቀሙ ርእስዎን ያደምቁታል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉን ማንበብ

የሚሰብኩትን ትክክለኛ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል መግለጡ ጥሩ ነው። ይህ አስፈላጊ የሚሆንበት ምክንያት፥ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉን ለመከታተል የሚፈልጉ ሰዎች እንደ ፍላጎታቸው ለማድረግ ይችሉ ዘንድ ነው። የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉን መግለጥ ወይም ማንበብ የሚችሉባቸው ብዙ አማራጭ ጊዜዎች አሉ።

- የሚያቀርቡትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል በሳምንታዊ ጽሑፍ ወይም በማስታወቂያ ሠሌዳ ላይ ሊያሳውቁ ይችላሉ። በሚቀጥለው ሳምንት የሚያቀርቡትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ካሳወቁ፥ ሰዎች ወደ ቤተ ክርስቲያን ከመምጣታቸው በፊት ያነቡታል። ወይም ይህንኑ የስብከትዎን ክፍል ምንባብ ዘወትር ወደ ስብከትዎ በመምጣት ቀዳሚ ለሆኑ ሰዎች ሊያሰራጩ ይችላሉ።
- ስብከትዎን ለመጀመር ከመነሣትዎ በፊት ቀደም ብሎ አንድ ሰው የሚሰብኩበትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ሊያነበው ይችላል። አልፎ አልፎም እንደ አስፈላጊነቱ ሊነበብ ይችላል።
- ስብከትዎ ውስጥ ሙሉ በሙሉ ከመግባትዎ በፊት ጥቂት የቅድሚያ ገለጣ ሊያደርጉ ይችላሉ። በዚህ ጊዜ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉን ማሳወቅ (ቀደም ሲል ተነቦ ከሆነ)፥ ወይም ክፍሉን ማንበብ ለስብከቱ ጥሩ መሸጋገሪያ ይሆናል። የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉን ቢያንስ ሁለት ጊዜ ያሳውቁት። ከዚያም ከመግቢያው እስከ ንዑስ መግቢያው ድረስ ባለው ርቀት በሚጓዙበት ጊዜ የጉባኤው ተሳታፊዎች ክፍሉን እስኪያገኙት ድረስ ጥቂት ጊዜ ይስጧቸውና ለሦስተኛ ጊዜ ይግለጡት።
- የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉን መግቢያ ላይ ከሚያነሷቸው አሳቦች

መጨረሻ ላይ ሊያሳውቁ ይችላሉ። (ይህን "ቅድመ መግቢያ" እለዋለሁ። ከዚህ በታች የተገለጠውን ይመልከቱ)። የሚያነቧቸው ጥቅሶች ቀጥሎ ሊያብራሯቸው የሚፈልጓቸውን መሆን አለባቸው።

መግቢያ

መግቢያዎ ሦስት ገጽታዎች (Dimensions) አሉት፤ እነሱም፥ ቅድመ መግቢያ፥ ዋና መግቢያ እና ንዑስ-መግቢያ ናቸው።

ቅድመ መግቢያ

ቅድመ መግቢያ መግለጫዎችን መስጠቱ የተለመደ ነገር ነው። ምናልባት ቀደም ብሎ አንድ ሰው መዝሙር ስለዘመረ ምስጋና ያስፈልገው ይሆናል (መዝሙሩ ለምስጋና ባይበቃ እንኳን እውቅና መስጠት!)። ወይም ደግሞ ማስታወቂያ እንዲናገሩ የሚያስፈልግዎ ሁኔታ ይገጥምዎ ይሆናል። ያለዚያም ተጋባዥ ሰባኪ ወይም ተናጋሪ ሆነው፥ ያን ዕድል በማግኘትዎ፥ አጭር የምስጋና ንግግር ማድረግ ይኖርብዎ ይሆናል።

እንዲህ ያሉ ንግግሮች፥ የዋናው መግቢያዎ አካል በሆነው ንዑስ መግቢያ ውስጥ የሚደረጉ ሊሆኑ ይችላሉ። ከስብከትዎ ጋር ምንም ግንኙነት ባይኖራቸውም፥ በሰባኪና በአድማጮች መካከል መቀባበልን በመፍጠሩ ረገድ ምትክ የማይገኝለት ጥቅም አላቸው። ይህ ብቻም አይደል፥ ለሄዱበት አገልግሎትና ሰፋ ላለ የቤተ ክርስቲያን ጉዳይ ትኩረት የሚሰጡ መሆንዎንም ያስገነዝባሉ። በጉባኤው መሀል የመነቃቃትና የመግባባት ስሜት መፍጠር አለብዎት። የጉባኤው ተሳታፊዎች፥ መጽሐፍ ቅዱሶቻቸውን ገልጠው፥ እርስዎ ክፍሉን በሚያነቡበት ጊዜ እንዲከታተሉ መጋበዝ ያስፈልግዎ ይሆናል። ቅድመ መግቢያዎን እንዳጠናቀቁ ሊጸልዩ ይችላሉ።

ቅድመ መግቢያዎን በአፍታ ዝምታ ወይም በጸሎት ካጠናቀቁ በኋላ፥ ወደ ስብከትዎ በመግባት ላይ መሆንዎን ለጉባኤው ምልክት ይሰጣሉ። ወደ ዋናው መግቢያ በመተላለፍ ላይ ስለመሆንዎም ፍንጭ ይስጡ።

ዋናው መግቢያ

ለአንድ ስብከት ውጤታማነት ጠንካራ ዋና መግቢያ የሚጫወተው ሚና እጅግ የላቀ ነው። የጉባኤው ተሳታፊዎች ቀሪውን የስብከት ክፍል (በመጀመሪያዎቹ ጥቂት ደቂቃዎች)፥ በጉጉት እንዲጠብቁ ካላደረጓቸው፥ ተሳታፊነታቸውን አቋርጠው ወደ ቤታቸው ይሄዱ ይሆናል። ጠንካራና ዋና መግቢያ አራት ነገሮች አሉት። እነዚህ ነገሮች የተዋሐዱና በጥቅል

የተቀመጡ ስለሆኑ፥ ልዩ በሆነ ቅደም ተከተል አይደለም እዚህ የሰፈሩት። ውጤታማ ዋና መግቢያ እነዚህን አራት ግቦች የሚፈጽም ሊሆን ይገባል።

ትኩረት ይሳቡ! የጉባኤን ትኩረት መሳብ፥ በአንድ መልኩ ሲታይ በዋና መግቢያው ሊከናወኑ ከሚገባቸው ከአራት ነገሮች ቀላሉ ነው። ተናጋሪው ስብከቱን ለመጀመር ወደ መድረክ በሚያመራበት ጊዜ የጉባኤውን ትኩረት በመሳብ ላይ ነው። ይሁን እንጂ፥ የጉባኤውን ትኩረት እስከ መጨረሻው ለመሣብ፥ ሰባኪው ከጉባኤው ፍላጎት ጋር ተዛምዶ ያለው ጉዳይ ማንሣት አለበት።

ፍላጎት መቀስቀስ! የስብከቱ መግቢያ ዋና ዓላማ አድማጮች (ተደራስያን) የሚሉትን ነገር ለመስማት ፍላጎት እንዲያድርባቸው ማድረግ ነው። በስብከት ጊዜ ፍላጎትን መቀስቀስ ወሳኝ ስልት ነው። ስብከቱ እንዲያመጣ የሚፈልጉትን ለውጥ ለማወቅ በቂ ዝግጅት ያድርጉ። መልካም ስብከትን ለመለካት አንዱ መንገድ ስብከቱ ምን ያህል ወቅታዊ እንዲሆንና የአድማጮችንም ጥያቄ እንደሚመልስ በሚገባ ማወቁ ነው።

አንድ ሰባኪ ምን ዓይነት ፍላጎት መቀስቀስ አለበት? ለሚለው ነገርስ አሳቡን የሚያገናኘው ከየት ነው? ቀደም ሲል በተጠቀሰው ንድፍ መሠረት አሳቡን የሚያገኘው በደረጃ 4 ላይ ከተወሰነው ዓላማ ነው። ይህም የዓላማ መሸጋገሪያው ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ያስገነዝበናል። ዓላማው የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ብቻ ሳይሆን፥ በዋናው መግቢያ ላይ መነሣት ያለበትን ጥያቄ ይጠቁመናል። አድማጮች (ተደራስያን) የሚሉትን ነገር ልብ እንዲሉት ለማድረግ ምርጡ መንገድ በማዕከላዊው አሳብ ጭብጥ ዙሪያ ጥያቄዎችን ማንሣት ነው።

ለምሳሌ በኤፌሶን 4 ላይ የሚያቀርቡት ስብከት ከዚህ የሚከተሉትን ጥያቄዎች ሊያነሣ ይችላል፦

- ስንቶቻችሁ ቤተ ክርስቲያናችን ያለችበትን ችግር ለማወቅ ትፈልጋላችሁ?
- ቤተ ክርስቲያናችን የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመታዘዝ ምን ማድረግ አለባት?
- ስንቶቻችሁ ቤተ ክርስቲያናችን በሚገባ ታድግ ዘንድ ግድ ይላችኋል?
- እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያናችን እድገት ያለውን ዕቅድ እንዴት ለማወቅ እንችላለን?

በርካታ ሰዎች እነዚህን ጥያቄዎች ለመመለስ ዝግጁ ናቸው፤ ደግሞም በቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥ ያለውን ችግር ለማወቅና ችግሩንም ለመፍታት ፈቃደኞች ናቸው።

የሚሰብኩት በኤፌሶን 6፥10-12 ላይ ከሆነ፥ የአድማጮችዎን ፍላጎት በሚከተለው መንገድ ሊቀሰቅሱ ይችላሉ፦ "የዛሬው መልእክቴ ሰይጣንን እንዴት ድል ማድረግ እንችላለን?" የሚል ነው። ያነሡት ጥያቄ፥ አማኞች ከመንፈሳዊ መንገዳቸው እንዲስቱ ለማድረግ ዘወትር የሚያደባውን ጠላት እንዴት ማሸነፍ እንደሚችሉ የሚያስገነዝብ ነው። ጥያቄውን ሲያነሡ አድማጮችዎ ስብከቱን እንዲሰሙ አጥጋቢ ምክንያት እየሰጡ ነው?

ርእሰ ጉዳዩን ይግለጡ! አድማጮችዎ እርስዎ የሚገልጡትን ነገር ለመስማት ፍላጎት እንዲያድርባቸው ለማድረግ በዋናው መግቢያ ላይ የሚያነሷቸው ነገሮች ከማዕከላዊው አሳብ ጭብጥ ጋር የተያያዙ መሆን አለባቸው። ማለትም የዛሬው መልእክቴ ቁጣን ስለ መቆጣጠር ነው ብለው ስለ ሰማያዊ አካላት ሊናገሩ አይችሉም። በዋናው መግቢያዎ ላይ የስብከቱ ርእሰ ጉዳይ ምን እንደሆነ ለአድማጮችዎ መግለጥ አለብዎ። መንእሳዊ ስብከትን የሚከተሉ ከሆነ፥ በዋናው መግቢያዎ ላይ የስብከቱን ሙሉ ማዕከላዊ አሳብ መናገር አለብዎ።

በኤፌሶን 6፥10-12 ላይ የሚሰብኩ ከሆኑ፥ የስብከትዎን ጭብጥ ከዚህ የሚከተለው መሆኑን ይግለጡ፦ "ሰይጣንን ድል ለማድረግ መለኮታዊ ኃይል ወሳኝ ነው"።

ዓላማውን ይግለጡ! የዓላማውን መሸጋገሪያ ስለ ጻፉ፥ የስብከቱን ዓላማ ይግለጡ። ለአድማጮችዎ "ዛሬ. . .እፈልጋለሁ" በማለት ይናገሩ። ኤፌሶን 4ን እንደ ምሳሌ ብንወስድ፥ እንዲህ ለማለት ይችላሉ፦ "ዛሬ እያንዳንዱ የቤተ ክርስቲያናችን አባል የእግዚአብሔርን ዕቅድ በተግባር ለመፈጸም በምናደርገው አገልግሎት ተሳታፊ እንዲሆን ለመምከር እፈልጋለሁ"። ይህ የዓላማ መግለጫ የስብከቱን መድረሻ ይጠቁማል። የዓላማው መግለጫ፥ አድማጮች በጉዞው ተሳታፊ እንዲሆኑ ይጋብዛል። ሰዎች የትም በማይሄድ አውቶቡስ አይሳፈሩም።

ይህን የዓላማ መግለጫ የሚያገኙት፥ ከእርምጃ 4 ማለትም ከዓላማው መሸጋገሪያ እንደሆነ ልብ ይበሉ። እንግዲህ እነዚህ የመግቢያው አራት ክፍሎች ወይም ዓላማዎች ናቸው። አራቱንም ቢያካትቷቸው የአድማጮችዎን ትኩረት ለመሳብ ይጠቅምዎታል።

የውጤታማ መግቢያ ግቦች

- የአድማጮችን ትኩረት መሳብ
- የአድማጮችን ፍላጎት መቀስቀስ
- ለአድማጮች ርእሰ ጉዳዩን መግለጥ
- የስብከቱን ዓላማ መግለጥ

የዋናው መግቢያ ርዝመት የአድማጮችን ፍላጎት ለመቀስቀስ፥ ለአድማጮች የስብከቱን ርእስ ጉዳይና ዓላማውን ለመግለጥ በቂ መሆን አለበት። ለመግቢያው የሚመድቡት ሰዓት እንደየስብከቱ ሊለያይ ይችላል። በመግቢያው ላይ ለሚያነሷቸው ነገሮች በቂ ጊዜ ይስጡ፤ ይሁንና አድማጮችዎ፥ የመግቢያዎ መደምደሚያ የመላው ስብከትዎ መደምደሚያ ነው ብለው እንዳያስቡ ረጅም አያድርጉት።

በዋናው መግቢያ ላይ፥ "ባለፈው ሳምንት ይህን ምንባብ ወይም ጭብጥ (ከቀደመው ምንባብ) ተመልክተን ነበር፤ በዚህ ሳምንት ደግሞ ተከታዩን ምንባብ እንመለከታለን" በማለት አይጀምሩ። እንዲህ ዓይነቱ ክለሳ መደረግ ያለበት በቅድመ መግቢያ ላይ ነው (ይህም ከዋናው መግቢያ በፊት በግልጥ መነገር አለበት)። ክለሳው በንዑስ መግቢያው ላይ ቢካተት የተሻለ ይሆናል። ዋናው መግቢያዎ የዚህን ሳምንት ምንባብና ስብከት ብቻ የሚመለከት መሆን አለበት።

ንዑስ መግቢያ

የምንባቡን ዳራ ወይም መቼት መናገር ያለብዎ ከመግቢያው ቀጥሎ ነው። ይህን "ንዑስ መግቢያ" በማለት ሰይሜዋለሁ። ወደ ስብከቱ ፍሬ ነገር ስላልገቡ፥ የምንባቡን ታሪካዊና ዐውዳዊ ዳራ የሚናገሩበት ጊዜ ይህ ነው። ይህንንም የሚያደርጉት፥ የስብከቱን ዓላማ (ደረጃ 4)፥ ከግብ ለማድረስ የሚረዳዎ ከሆነ ብቻ ነው።

በንዑስ መግቢያው ሥር ከዚህ የሚከተሉት ነገሮች ሊካተቱ ይችላሉ፦

- የዕለቱ ምንባብ ክፍል የተወሰደው ከየት እንደሆነ ይግለጡ ወይም ያስታውሱ፤ ለምሳሌ ጳውሎስ ካላመኑ ሰዎች ጋር ስለ መጋባት በ1ኛ ቆሮንቶስ 7 ውስጥ ተናግሯል። ምንባቡን ካላገኛችሁት "አሁን አውጡትና አማኝ ካልተገኘ የማያምን ሰው ለማግባት ይቻላልን? የሚለውን ጥያቄ እንመልስ።" ክፍሉን አውጡት።" ለማለት ይችላሉ።
- ተከታታይ ስብከት ከሆነ ርእሱን ይከልሱ፤ ለምሳሌ "ክርስቲያኖች በማኅበረሰቡ ውስጥ እንዴት መኖር አለባቸው የሚለውን ርእስ እየተመለከትን ነው። ዛሬ ገላትያ 6፡10 እንመለከታለን።" በማለት።
- የምንባቡ ዳራ/መቼት፦

  -- የምንባቡ ታሪካዊ ዳራ፤ ለምሳሌ "ዳዊት መዝሙር 51ን የጻፈው እግዚአብሔርን ከበደለ በኋላ ነው"

-- የምንባቡ ምንባባዊ ዳራ፤ ለምሳሌ “የዮሐንስ ራእይ ምዕራፍ 2 እስከ 3 በእስያ ለሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት የተጻፉ ሰባት መልእክቶችን ይዘዋል። ዛሬ የምንመለከተው፥ ለሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን የተጻፈውን ሰባተኛውን መልእክት ነው”።

-- የምንባቡ ሥነ-ጽሑፋዊ ዳራ፤ ለምሳሌ “መዝሙር 119 ግጥማዊ ነው”።

-- ተከታታይ ስብከት ከሆነ፥ “ባለፈው ሳምንት ኤፌሶን 4፡1- 6 መሠረት በማድረግ ስለ ክርስቶስ አካል አንድነት አጥንተን ነበር። በዚህ ሳምንት ስለ ክርስቶስ አካል የጀመርነውን ጥናት በመቀጠል፥ አካሉ በእግዚአብሔር አሳብ መሠረት እንዴት ማደግ እንዳለበት እንነጋገራለን” በማለት ይናገሩ።

- የፍሬ ነገሩን ውቅር በአጭሩ ይግለጡ፤ ለምሳሌ “የዛሬው ምንባባችን ማለትም 1ኛ ቆሮንቶስ 13 ሦስት ዐበይት ክፍሎች አሉት። የመጀመሪያው ክፍል ከቁ. 1-3 ሲሆን፥ ስለ ፍቅር ታላቅነት ይናገራል። ሁለተኛው ክፍል ከቁ. 4-7 ሲሆን፥ ስለ ፍቅር ባሕርይ ይናገራል። ሦስተኛው ክፍል ከቁጥር 8-13 ሲሆን፥ ስለ ፍቅር ዘላለማዊነት ይናገራል” በማለት።

በመጨረሻም የስብከቱን ጭብጥ ወይም ማዕከላዊ አሳብ በድጋሚ ይናገሩ።

በዋናው መግቢያ ላይ ከንዑስ መግቢያ አይጀምሩ።

የስብከቱ ዋና አካል (ክፍል)

ንድፉን ያዋቅሩ

ስለ ንድፉ አወቃቀር ስንነጋገር (ስለመላው ስብከት፥ ማለትም ስለ መግቢያው ፍሬ ነገርና መደምደሚያው)፥ የአድማጮችን ማንነት ከግምት ውስጥ በማስገባት ነው። አድማጮች ከምንለው ነገር ጋር ሊስማሙ ወይም ጨርሶ ላይቀበሉ ይችላሉ። ከዚህ የሚከተሉትን ጥያቄዎች ሊያጤኗቸውና ልብ ሊሏቸው ይገባል፦ ሰዎች በስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ የተገለጠውን የእግዚአብሔር እውነት ለመቀበል የሚያዳግታቸው ለምንድን ነው? የስብከቴን ዓላማ ከግብ ለማድረስ ስብከቱን እንዴት ላዋቅረው? የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ የሰዎችን ሕይወት ይለውጥ ዘንድ እንዴት ልንደፈው?

በአድማጮችዎ መካከል የተለያዩ ሰዎች አሉ። ስብከትዎ ለሁሉም የሚሆን መልእክት ሊኖረው ይገባል። ከዚህም በተጨማሪ አድማጮችዎ የተለያየ አቋም ያላቸው ሊሆኑ ይችላሉ። አንዳንድ ጊዜ ከአድማጮችዎ መካከል ብዙዎቹ አንድ ዓይነት ሰዎች ይሆኑ ይሆናል። ስብከትዎን

ሲያዋቅሩ እያንዳንዱን ቡድን ሊያስቡ ይገባል። ስብከትዎን በሚያቀርቡበት ጊዜ፥ ሰዎች እግዚአብሔርን፥ ቃሉን፥ ሕዝቡንና እርስዎን በተመለከተ የሚወስዱት ቢያንስ ሦስት አቋም አላቸው።

- ♦ ምን ገዶኝ የሚሉ አሉ! አንዳንድ ሰዎች በስብሰባው ላይ ባልተገኙሁ ኖሮ ይላሉ። ተቃዋሚ አይደሉም፤ ነገር ግን ስለ እግዚአብሔርና ስለ ቃሉ ግድ የላቸውም። በዚያ የተገኙት ቤተሰቦቻቸው ወይም ወዳጆቻቸው ስለጋበዟቸው ብቻ ነው። ወይም ደግሞ በዚህ ሳምንት የሚሄዱበት ስላጡ ብቻ ሊሆን ይችላል። በዚህ ጊዜ የሚናገሩት ነገር የሰዎቹን ፍላጎት የሚቀሰቅስ መሆን አለበት። ካልሆነ በዚያ በመቆምዎ ያገኟትን የመሰማት ዕድል እንኳ ያጡ ይሆናል።
- ♦ አላውቅም የሚሉ አሉ! ከአድማጮችዎ መካከል አንዳንዶቹ ስለ እግዚአብሔር፥ ስለ ቃሉ፥ ስለ ሕዝቡም ሆነ ስለ እርስዎ ብዙ የሚያውቁት ነገር የላቸውም። ስብከትዎ መልካም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይዘት ሊኖረው ይገባል የሚባለው ለዚህ ነው።
- ♦ አላምንም የሚሉ አሉ! እነዚህ ደግሞ እርስዎ የሚናገሩትን እውነት ወይም ያ እውነት ከሕይወታቸው ጋር ያለውን ተዛማጅነት የሚጠራጠሩ ናቸው። አንዳንዶች እርስዎ የሚሉትን ነገር ከፍልስፍና አንጻር ሊያጤኑት ይችላሉ። "የሚናገረው እውነት የተጨበጠ ነው? ስብከቱ ወጥ ነው?" በማለት ስብከቱን ከተግባራዊነቱ አንጻር ያጤኑታል። "እውነቱ ተግባራዊ ሊሆን የሚችል ነው? ይሠራል?" ሊሉ ምናልባትም፥ "ሰባኪ ሆይ፥ የምትለው ነገር ሲሰሙት መልካም ይመስላል፤ በገሃዱ ዓለም ግን አይሠራም" ይሉዎት ይሆናል።

በስብከቱ ጊዜ እነዚህን የመሳሰሉ አስተያየቶች ሊሰሙ ይችላሉ። ስብከትዎን ሲያዘጋጁ፥ እንደዚህ ያለ አሳብ ያላቸውን ሰዎች አሸንፈው እግዚአብሔር ወደሚፈልገው ደረጃ ሊያደርሷቸው የሚችሉበትን መንገድ ያጢኑ። ገለጣዊ የስብከት አገልግሎት የአድማጮችዎን ባሕርይ፥ ማለትም ለመስማት አለመፈለጋቸውን፥ ዳተኛነታቸውንና ተቃዋሚነታቸውን በየሳምንቱ በመገምገም ሕይወታቸውን የሚለውጥ ነገር ለማቅረብ ዕድል ይሰጥዎታል።

አራተኛ ዓይነቶቹ ሰዎች ምቹ ናቸው። የእግዚአብሔርን ቃል ለመስማትና ለማድረግ ፈቃደኞች ይሆናሉ። ግድ ይላቸዋል፤ ለማወቅና ለማመንም ዝግጁ ናቸው። ይህ ሁኔታቸው እግዚአብሔርን ይበልጥ እየመሰሉ ያድጉ ዘንድ፥ ከእግዚአብሔር እውነት እንዲመክሯቸው ያስገድድዎታል።

አድማጮችዎ የተለያዩ ሰዎች ከሆኑ፥ ስብከትዎን የሚያቀርቡ ባቸው መንገዶች የተለያዩ መሆን አለባቸው።

የስብከቱ ዋና አካል ቅንጅት

የስብከቱ ዋና አካል ቅንጅት ከስብከቱ ክፍለ ምንባብ ቅንጅት ጋር ተመሳሳይ ነው፤ አንድ ዓይነት ግን አይደለም። የስብከት ክፍሉ ሦስት ዋና ዋና ነጥቦች ካሉት፥ ስብከቱም ብዙ ጊዜ ያንኑ ያህል ዋና ዋና ነጥቦች ይኖሩታል። በመጀመሪያው ዋና አሳብ ሥር ሁለት ንዑስ አሳቦች ካሉት፥ የስብከቱም ፍሬ ነገር እንዲሁ ይሆናል።

ይህን ዝምድና በሚከተለው ሠሌዳ እንመልከት፡-

<u>እርምጃ 2 (ምንባብ)</u>	<u>እርምጃ 6 (ስብከት)</u>
1. ቁጥር 1-3	መግቢያ
2. ቁጥር 4- 6	ፍሬ ነገር
3. ቁጥር 7-8	1. ቁጥር 1-3
	2. ቁጥር 4- 6
	3. ቁጥር 7-8
	መደምደሚያ

እንግዲህ የስብከቱ ዋና አካል ቅንጅት፥ በስብከት ክፍሉ ቅንጅት ላይ ተመሥርቷል ማለት ነው።

አንዳንድ ጊዜ የስብከቱ ዋና አካል የአከፋፈል ቅደም ተከተል ከስብከት ክፍሉ አከፋፈል ቅደም ተከተል ጋር አንድ ዓይነት ነው ወይ? የሚል ጥያቄ ይነሣል። መልሱ፥ አብዛኛውን ጊዜ አዎን! ይሁንና በስብከቱ ንድፍ የሚወሰንበትም ጊዜ አለ የሚል ይሆናል። የስብከቱ ዓላማ (እርምጃ 4)፥ ከግብ የሚደርሰውና አሳብዎም ግልጥ የሚሆነው፥ ቅደም ተከተሉን በመቀያየር ከሆነ፥ በመጀመሪያ ከቁጥር 4 እስከ 6 ያለውን ከሰበኩ በኋላ ከቁጥር 7 እስከ 8 ከዚያም ከቁጥር 1 እስከ 3 ያለውን ለመስበክ ይችላሉ። ልብ ይበሉ! የምንባቡ አንጓዎች እንደተያያዙ ናቸው። ማለትም ከቁጥር 1 እስከ 8 የሚሰብኩ ከሆኑ፥ ቁጥር 4ን እና 5ን ነጥለው በማውጣት በዚያ ላይ መስበክ የለብዎትም። ከቁጥር 4 እስከ 6 አንድ ክፍል ከሆነ፥ ይህንኑ ተከትለው መስበክ ይኖርብዎታል። የምንባቡን ክፍፍል መጠበቅ አለብዎት። አብዛኛውን ጊዜ ስብከትዎ የምንባቡን ተከታታይነት ያንጸባርቃል። የስብከትዎ ቢጋር አዘገጃጀት ከዚህ የሚከተሉት ባሕርያት ይኖሩታል።

አንድነት - ስብከቱ ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ አንድ ወጥ መሆኑ

ቅደም ተከተል - የስብከቱ ክፍሎች ከመላው ስብከት ጋር ተያያዥ መሆናቸው

ምጥነት - የስብከቱ ክፍሎች ተመጣጣኝ ርዝመት ያላቸው መሆኑን

ርምደት - እያንዳንዱ ዐቢይ አሳብ ስብከቱን ወደፊት ማራመድ መቻሉ

ገለጣዊ ስብከትን በሚገባ ለመግለጥ የሚቻልበት ዘዴ ከዚህ በታች ያሉት ነጥቦች ይጠቁማሉ።

1) *አሳቡን ይግለጡ!* አድማጮችዎ እርስዎ የሚሉትን ነገር በትክክል እንዲረዱት ወቅታዊና ግልጥ ቋንቋ ይጠቀሙ።

2) *ለአሳቡ መሠረት ይስጡ!* ለሚሉት ነገር መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት ይስጡ።

3) *የአሳቡን ምንጭ ይግለጡ!* ለማስተላለፍ የሚፈልጉትን አሳብ እንዴት ከስብከት ክፍሉ እንዳገኙት ይግለጡ።

4) *አሳቡን ያብራሩ!* ይህ የአሳቡን ትርጉም ይበልጥ የሚያብራሩበት ጊዜ ነው። አሳቡን ለማብራራት ጥናትዎን (እርምጃ1) ይጠቀሙ። አድማጮችዎ ንግግርዎን በሚገባ እንዲረዱ በምሳሌዎች ይጠቀሙ። አንድ ተናጋሪ ሁልጊዜ መጀመር ያለበት፥ አድማጮቹ ከሚያውቁት ነገር ነው። ከሚታወቀው ወደማይታወቀው ማለትም፥ አድማጮችዎ ከሚረዱት በመነሣት፥ እርስዎ እንዲገነዘቡልዎ ወደሚፈልጉት አሳብ ያምሩ።

5) *አሳቡን ያዛምዱ!* አንዳንድ ጊዜ አሳቡ ወዲያውኑ መዛመድ አለበት። ሌላ ጊዜ ደግሞ፥ አሳቡን ካብራሩ በኋላ ለማዛመድ ይችላሉ። የሚያዛምዱት አሳብ በስብከቱ ውቅርና፥ የስብከቱ ዓላማ የተፈለገውን ግብ እንዴት ይመታል በሚለው ይወሰናል። ወደ በኋላ ስብከትን ከሕይወት ጋር ስለ ማዛመድ በሰፊው እንነጋገራለን።

ባጠቃላይ፥ ስብከቱ መንእሳዊ ስልትን የሚከተል ከሆነ፥ ማለትም እያንዳንዱ ዐቢይ አሳብ ራሱን ችሎ የሚቆም ከሆነ፥ ስብከቱን የምናዛምደው፥ እያንዳንዱን ዐቢይ አሳብ ከተናገርን በኋላ ነው። የመጀመሪያውን ዐቢይ አሳብ እንናገራለን፤ ከዚያም ስብከቱን እናዛምዳለን። ሁለተኛውን ዐቢይ አሳብ እንናገራለን፤ ከዚያም ስብከቱን እናዛምዳለን። እንዲህ እያለ ይቀጥላል። ስብከቱ ሥርፀታዊ ስልትን የሚከተል ከሆነ፥ ማለትም እያንዳንዱ ዐቢይ አሳብ እያደገ ወደ ስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ የሚገሰግስ ከሆነ፥ ስብከቱን የምናዛምደው፥ በስተ መጨረሻ ነው።

መንእሳዊ ስልትን ተከትሎ መስበክ በጣም ቀላል ነው። ብዙ ስብከቶች ይህን ስልት ይከተላሉ። እያንዳንዱ ዐቢይ አሳብ (ምናልባትም የመጀመሪያው ደረጃ ንዑስ አሳቦች) ከ1-5 ከላይ የተጠቀሱትን ይከተላሉ። ሥርፀታዊ ስልትን ተከትሎ የሚሰበክ ስብከት 1-4 ያሉትን ይከተላል። አምስተኛው (አሳቡን ማዛመድ የሚመጣው በስተ መጨረሻ ነው።

ከዚህ በታች የተመለከተው ሠንጠረዥ መንእሳዊና ሥርፀታዊ ስልቶችን በንጽጽር ያቀርባል። እዚህ ላይ የተጠቀምሁት፥ ወደ ንድፍ ውቅር (እርምጃ 6) የተለወጠውን ባለ ሁለት አሳብ የስብከት ክፍለ- ምንባብ ውቅር (እርምጃ 2) ነው።

<u>መንእሳዊ</u>	<u>ሥርፀታዊ</u>
I. መግቢያ፡	I. መግቢያ፡
የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ በሙሉ መናገር	የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ በከፊል ማስተዋወቅ
II. አካል፡	II. አካል፡
ሀ.1 ፥ 2፥ 3፥ 4	ሀ. 1፥ 2፥ 3፥ 4
-ማዛመድ	
ለ.1፥ 2፥ 3፥ 4	ለ. 1፥ 2፥ 3፥ 4
-ማዛመድ	-ማዛመድ (እዚህ ላይ ሊሆን ይችላል)
III. መደምደሚያ	III. መደምደሚያ (ማዛመድን ሊጨምር ይችላል)

ሽግግሮች

የስብከቱን ዋና አካልና ዐቢይ አሳቦች አስተዋጽኦ በሚያዘጋጁበት ጊዜ፥ እያንዳንዱ አስተዋጽኦ ከርእሰ ጉዳዩና ከቀደመው ክፍል ጋር ይተሣሠር ዘንድ ተገቢ ሽግግር ያስፈልግዎታል። መሸጋገሪያዎች አሳቡ ቀልጥፎ እንዲራመድ ያደርጋሉ። በሌላ አነጋገር በስብከቱ መካከል ለሚደረገው እንቅስቃሴ እንደ ድልድይ ያገለግላሉ። ስለሆነም፥ አድማጮች አእምሯዊና ሥነ-ልቡናዊ ወንዞችን ለመሻገር አይገደዱም። የመሸጋገሪያ ቃሎች፥ አድማጮች የስብከቱን አካሄድ በጥሞና እንዲከታተሉ ዋስትና ይሰጣሉ።

ብርቱ የመሸጋገሪያ ቃሎች፡-

- የስብከቱን ርእሰ ጉዳይ አሰልቺ ባልሆነ ድግግሞሽ ይከልሳሉ።

- ስብከቱ ያለ መሰናከል/ችግር እንዲራመድ ያደርጋሉ።
- አንዱን አሳብ ከሌላው ጋር ግራ በማያጋባ መንገድ ያያይዛሉ።
- ስብከቱ ያለ ሽምደዳ በቀላሉ ለማስታወስ የሚቻል እንዲሆን ያግዛሉ።
- የስብከቱ ውቅር ሥርዓት ያለው እንዲሆን ያደርጋሉ።

እንግዲህ ተገቢ የመሸጋገሪያ ቃሎች ስብከቱ አንድነትና ቅደም ተከተል፥ እንዲሁም ወደፊት የሚሄድ እንዲሆን ለማድረግ ይረዳሉ።

መሸጋገሪዎች ስብከቱ

> አንድነት፥

> ቅደም ተከተልና

> ወደፊት የመራመድ ዋስትና እንዲኖረው ያደርጋሉ።

የሰውነታችንን አጥንት ምሳሌ እንደገና ብንወስድ፥ የመሸጋገሪያ ቃሎች በትልልቅ አጥንቶች መካከል፥ በትንንሽ አጥንቶች መካከል፥ እንዲሁም በትልልቅና በትንንሽ አጥንቶች መካከል ያለውን ግንኙነት ያሳያሉ።

ከዚህ በታች የተለያዩ የመሸጋገሪያ ዓይነቶች እንዳሉ ለማመልከት ተሞክሯል። እነዚህን ዓረፍተ ነገሮች የሚያዘጋጁት፥ እንደ ስብከትዎ ውቅር ነው። (የንድፋዊ መዋቅርና፥ አካላዊ መዋቅር)

- *ሐረግ መሸጋገሪያ፤* አያያዥ ሐረጎችን ይጠቀሙ። ለምሳሌ፥ ይህም ብቻ አይደለም፥ ነገር ግን፥ በሁለተኛ ደረጃ፥ ባንጻሩም፥ በተቃራኒው፥ . . . ።
- *ሐሳብ መሸጋገሪያ፤* ወደ ተከታዩ አሳብ ከመሄድዎ በፊት የመጀመሪያውን አሳብ ይከልሱት። ይህን ለማድረግ ብዙ መንገዶች አሉ፡-
  - *ቅደም ተከታላዊ መሸጋገሪያ፤* "በመጀመሪያ የተመለከትነው አሳብ. ." "አሁን ደግሞ ሁለተኛውን አሳብ እንመለከታለን"
  - *አመክንዮአዊ መሸጋገሪያ፤* አንድን አሳብ በማስረጃ እየደገፉ ለማብራራት ያገለግላል። በተለይ በሥርፀታዊ የስብከት ቅንጅት።
  - *ተምሳሌታዊ መሸጋገሪያ፤* አሳብዎን ለመወከል ተምሳሌቶችን ይጠቀሙ። ለምሳሌ፥ የሕንጻ ተምሳሌት መጠቀም ይችላሉ፡- "የእምነታችን መሠረት . . . . ፤ ላእላይ መዋቅሩ. . . "

- *ሥነ-ልቡናዊ መሸጋገሪያ፤* ቅደም ተከተላዊ ወይም ምክንያታዊ ቃሎችን ከመናገር በአድማጮችዎ ሕሊና ውስጥ የሚገኙ ጉድኝቶችን ይጠቀሙ፤ "ይህን ተመልክተናል፤ አሁን ደግሞ ይህን እንመለከታለን"።

- *አካላዊ መሸጋገሪያ፤* በዐቢይና በንዑስ አሳቦች መካከል ያለውን ግንኙነት ለመግለጥ አካላዊ እንቅስቃሴዎችን መጠቀም ይቻላል። እጅን፥ ግንባርን ወዘተ። ስለ አካላዊ እንቅስቃሴ በእርምጃ 7 ላይ እንነጋገራለን።

መተግበር (ከሕይወት ጋር ማዛመድ)

ስብከት ከሕይወት ጋር ካልተዛመደ፥ መንፈሳዊ ድርቀትን ያስከትላል። ስብከቱ በይዘቱ እንከን የሌለው ቢሆንም እንኳ፥ የአድማጮችዎን ሕይወት ካልለወጠ ምንም ትርጉም የለውም። መተግበር አድማጮችዎ የቃሉን እውነት ከመቀበል ቃሉን በተግባር ወደ ማዋል የሚያሸጋግሩበት ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ መልእክቶቹን ሲጽፍ፥ አብዛኛውን ጊዜ ስለ አንድ ነገር ከተናገረ በኋላ (በግሪክ ሐተታዊ ዓረፍተ ነገር)፥ ወደ ትእዛዝ (በግሪክ ትእዛዛዊ ዓረፍተ ነገር)፥ ይሸጋገር ነበር። አድማጮች በሕይወታቸው እንዲተገብሩት የሚፈለገው ነገር ወቅታዊና ተጨባጭ መሆን አለበት።

- *ወቅታዊ ማድረግ፤* ቀደም ሲል የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ለተለያዩ አድማጮች በተለያየ መንገድ እንዴት ማዛመድ እንደሚቻል ተነጋግረናል። አድማጮቻችን የተለያዩ ሰዎች ናቸው። ልዩ ልዩ መንፈሳዊ፥ ባሕላዊ፥ ኢኮኖሚያዊና አካባቢያዊ ሁኔታዎች አሏቸው። ከአድማጮች ሕይወት ጋር የሚዛመደው ስብከት ወቅታዊ መሆን አለበት። ሂደቱ በእርምጃ 1 ላይ ተጀምሯል (ገጽ 38-40)፤ የስብከቱን ዓላማ በሚቀርፁበት ጊዜ ደግሞ ይበልጥ እየጠራ ይመጣል። ስብከቱን በሚያዛምዱበት ጊዜ ወደ ሌላ መድረክ በመሸጋገር ላይ ነዎት። የእግዚአብሔርን እውነት ለአሁኑ ጊዜ በመናገር ላይ ነዎት። እግዚአብሔር ቅዱሳን ይሆኑ ዘንድ እንደሚፈልግ ለአድማጮችዎ መናገር ብቻ በቂ አይደለም። ዛሬ ቅዱሳን መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ መግለጥ አለብዎ።

- *ተጨባጭ ማድረግ፤* ከአድማጮችዎ ሕይወት ጋር የሚያዛምዱት ነገር ተጨባጭ መሆን አለበት። የሚገልጡላቸው ነገር ረቂቅ ከሆነ፥ አድማጮችዎ የሚያስቡት (የሚያውጠነጥኑት)፥ ስለ ተናገሯቸው ቃላት እንጂ፥ ቃላቱ በሕይወታቸው ላይ ምን ለውጥ ማምጣት እንዳለባቸው አይደለም። እግዚአብሔር ከሕዝቡ የሚፈልገው ምን

እንደሆነ በግልጥ ይንገሯቸው። እግዚአብሔር ከእነርሱ የሚፈልገው፥ እንዲቀደሱ መሆኑን መናገሩ ብቻ በቂ አይደለም። አሁን ባሉበት ሁኔታ ቅድስና ምን እንደሆነ የሚያሳይ ግልጥ ምሳሌ ይስጧቸው።

በሕይወታቸው የሚተገብሩትን ነገር ወቅታዊና ተጨባጭ ለማድረግ፥ በምንባቡ ማዕከላዊ አሳብና በአድማጮችዎ መካከል ተዛማጅነት መኖሩን ማረጋገጥ አለብዎ። እነዚህ ተዛማጆች፥ ነገረ መለኮታዊና መንፈሳዊ ናቸው። ቀደም ሲል በራእይ 4 ምንባብ ላይ የተጠቀምሁባቸውን ምሳሌዎች መሠረት በማድረግ፥ ስብከቱ እንዴት ነገረ መለኮታዊና መንፈሳዊ ይዘት ሊኖረው እንደሚችል ለመዘርዘር እሞክራለሁ።

እርምጃ 3 ውስጥ ለራእይ 4፥1-11 የነደፍሁት የምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ከዚህ የሚከተለው ነው:- "እግዚአብሔር ዓለምን ለማስተዳደር ብቻውን ሙሉ ሥልጣን ያለው መሆኑ በሰማይ ነዋሪዎች ዘንድ የታወቀ ነው"። ነገረ መለኮታዊና መንፈሳዊ ተዛምዶዎች የምንባቡን ማዕከላዊ አሳብ ከአድማጮቹ ጋር ያያይዙታል።

- ነገረ መለኮታዊ ተዛምዶ

  - የእግዚአብሔር ባሕርይና ሥራ፤ የዚህ ዓለም ገዥ እግዚአብሔር መሆኑን እንገነዘባለን፤ በመሆኑም እርሱ አምላክ ነው።

  - የእግዚአብሔር ሕዝቦች ባሕርይ፤ እዚህ ላይ ኅብረተሰብን እናያለን፤ ለምሳሌ ሀያ አራቱ ሽማግሌዎችና የተዋጁ ሕዝቦች።

  - የፍጥረት/የፍጡራን ባሕርይ፤ መላእክት እግዚአብሔርን ያመልካሉ፤ እኛም እግዚአብሔርን ማምለክ አለብን።

- መንፈሳዊ ተዛምዶ፤ ከእግዚአብሔር ጋር ትርጉም ያለውና ግላዊ ኅብረት ለማድረግ ይቻላል። እዚህ ላይ የመጀመሪያዎቹ ተደራሲዎችስ? ብዬ እጠይቃለሁ። ያኔ የነበሩ ሰዎች የክርስቶስ ተቃዋሚነት መንፈስ ይታይባቸው ነበር? ዮሐንስ የሚናገረው ስለ ምንድንነው? አንባቢዎቹ ክፍሉን እንዴት ተረዱት? የያኔዎቹንና የአሁኖቹን ሰዎች ባሕርይ በተመለከተ ከዚህ የሚከተሉትን ጥያቄዎች ይጠይቁ:-

  - ከእነርሱ ጋር የምንመሳሰለው በምንድነው? እኛም የእግዚአብሔር ነን፤ ስለዚህ እርሱን ማምለክ አለብን።

  - ከእነርሱ ጋር የማንመሳሰለው በምንድነው? እኛ የሰማይ ነዋሪዎች አይደለንም (ህልውናችን ከሰማይ ነዋሪዎች ጋር

ባይመሳሰልም፥ ይህ ግን እግዚአብሔርን ከማምለክ እንደማያግደን በግልጥ ማሳየትአለብዎ)።

- እነርሱን መምሰል ያለብን በምንድነው? በአምልኮ

- እነርሱን መምሰል የማንችለው በምንድነው? አንዳንድ ሰዎች በሐሰተኛው ክርስቶስ ምክንያት መከራ ሲበረታባቸው፥ ፊታቸውን የታሪክ ጌታ ከሆነው ከእግዚአብሔር ለመመለስ ይፈተናሉ። (ይህን ምንባብ ሲያጠኑ እኔ ከደረስኩበት የተለየ ዓላማ ይዘው ሊነሡ ይችላሉ። የእኔ አሳብ የአማኞችን ሕይወት የሰማዩ አምላክ እንዲገዛው መምከር ነው)።

ከሕይወት ጋር ሊዛመዱ የሚችሉ ብዙ ነገሮች ሊወጡለት የሚችል ምንባብ ሲሆን፥ እኔ ግን እንደ ስብከቴ ዓላማ ወቅታዊና ተጨባጭ የሆኑትን ብቻ ወስጃለሁ። ከሕይወት ጋር የሚዛመዱትን ነገሮች ከመምረጤ በፊት ወደ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ እሄዳለሁ። ይህን የማደርገው፥ የራሴን ሳይሆን ታማኝ በመሆን የክፍሉን አሳብ ለማስተላለፍ ነው።

ከሕይወት ጋር ለሚዛመዱት ነጥቦች ስፍራ መወሰን

ከሕይወት ጋር የሚያዛምዷቸውን ነጥቦች በስብከቱ መሀል (መንእሳዊ ስልትን የሚከተሉ ከሆነ) ወይም በስብከቱ መጨረሻ (ሥርዐታዊ ስልትን የሚከተሉ ከሆነ)፥ ሊያመጧቸው ይችላሉ። ከሕይወት ጋር የሚያዛምዷቸውን ነጥቦች አስፈላጊ በሆነበት ጊዜና ስፍራ ሊያመጧቸው ይችላሉ። ይሁንና ከዚህ የሚከተሉትን ነገሮች ከግምት ውስጥ ማስገባት አለብዎ:- የስብከቱን ውቅር፥ የስብከቱን ዋና አካል ውቅር፥ የስብከቱን ዓላማና የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ። ምናልባት በአንዱ የስብከት ክፍል ላይ የሚያተኩሩት በማዕከላዊ አሳብ የተወሰነ ክፍል ላይ ሊሆን ይችላል። እንደዚህ ሲሆን፥ አብረው የሚሄዱትን የማዛመድ አሳቦች ያንኑ ጊዜ ያቅርቡ። ከሕይወት ጋር የሚያዛምዷቸው ነጥቦች የሚመጡት በስብከቱ መጨረሻ ከሆነ፥ ቀደም ሲል ላነሷቸው አሳቦች እንደ ማጠቃለያ አይመልከቷቸው። ከሕይወት ጋር የሚያዛምዷቸው ነጥቦች የስብከቱ ተቀጥላ አይደሉም። በመሆኑም በቂ ጊዜና ስፍራ ሊሰጧቸው ይገባል።

ከሕይወት ጋር የሚዛመዱትን ነጥቦች ማዳበር

በስብከቱ መጨረሻ ላይ አድማጮችዎ ከዚህ ለሚከተሉት ሦስት ዐበይት ጥያቄዎች መልስ ለመስጠት መቻል አለባቸው:-

ሰባኪው የተናገረው ምንድን ነው?

የስብከቱ ዓላማ ምንድነው?

ለስብከቱ የምሰጠው ምላሽ ምንድነው?

የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብና የስብከቱ ዋና አካል ‘‘ሰባኪው የተናገረው ምንድነው?’’ ለሚለው ጥያቄ መልስ መስጠት አለባቸው። ከሕይወት ጋር የሚዛመዱት ነጥቦችና፥ በሥርዓት የተዋቀረው የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ፥ ‘‘የስብከቱ ዓላማ ምንድነው?’’ ለሚለው ጥያቄ መልስ መስጠት አለበት። ከሕይወት ጋር የሚዛመዱት ነጥቦች ‘‘ለስብከቱ የምሰጠው ምላሽ ምንድነው?’’ የሚለውን ጥያቄ ይመልሳል።

እርምጃ 4 ውስጥ ያጎለበቱት ዓላማ ከሕይወት ጋር የሚያዛምዳቸው ነጥቦች ምን ሊሆኑ እንደሚችሉ ይጠቁምዎታል። ዓላማዎ ጥያቄዎቹን እንዲመልሱ ድልድይ ይሆንዎታል። በምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ መሠረት እግዚአብሔር አድማጮቼ እንዲያስተውሉትና እንዲታዘዙት የሚፈልገው ነገር ምንድነው? ብለው ይጠይቁ። የጻፉት ዓላማ የድርጊት ግሦች ሊኖሩት ይገባል። (በሰዋስው እነዚህ የድርጊት ግሦች ይባላሉ)። ጥቂቶቹን ልዘርዝራቸው:- ልመክራችሁ፥ ላሳስባችሁ፥ ላጽናናችሁ፥ ላደፋፍራችሁ። (ለመለወጥ አይሞክሩ፤ ይህ የመንፈስ ቅዱስ ኃላፊነት ነው። ደግሞም ለማስገደድ አይሞክሩ፤ እግዚአብሔርም እንኳን ማንንም አያስገድድም)።

ከዓላማዎ በመነሣት የስብከቱ ዓላማ ምንድነው? እንዲሁም ለስብከቱ የምሰጠው ምላሽ ምንድነው? ለሚሉት ጥያቄዎች መልስ ያዘጋጁ። መልሶቹ ከሕይወት ጋር ለሚያዛምዷቸው ነጥቦች መሠረት ይሆኑዎታል። ለእነዚህ ጥያቄዎች ያዘጋጁትን መልስ በሌላ ወረቀት ላይ ይጻፉት። በኋላ ተገቢ ያልሆኑትንና የተንዛዙትን ለማስቀረት ያመችዎታል።

አንድ ስብከት ሁለት ዓይነት ማዛመዶች (መተግበሮች) አሉት:-

1. ክርስቲያን ለመሆንና በመሆን ሂደት የሚያጋጥሙ ውጥረቶችና ውስብስብ ጥያቄዎች

- መንፈሳዊ ውጥረት ወይም መንፈሳዊ ፍላጎት
- ሕሊናዊ ውጥረት ወይም ነገረ መለኮታዊ እንዲሁም ፍልስፍናዊ ፍላጎት
- ስሜታዊ ውጥረት ወይም ሥነ-ልቡናዊ ፍላጎት
- አካላዊና ሌሎች ውጥረቶች ወይም የሕልውና ጥያቄ

2. ለእነዚህ ውጥረቶችና ውስብስብ ጥያቄዎች መልስና መፍትሔ

በመግቢያዎ ላይ የሚያነሡት ውጥረትና ስብከቱ እንዲመልሳቸው የሚፈልጉት ነገር ምንድነው? በገላጭ ስብከት ውጥረቶቹ የሚነሡት፥

ከምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ነው። ለተነሡት ውጥረቶች መልስ የምናገኘው ከስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ነው። በሌላ አነጋገር፦

- የስብከቱ ምንነት የሚወጣው፥ ከቅዱሳት መጻሕፍት ነው፤ የምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ጠቅለል አድርጎ ይገልጠዋል።
- የስብከቱ ማዛመድ የሚወጣው ከሕይወትና የክፍሉን ማዕከላዊ አሳብና የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ከሚያገናኘው የዓላማ መሸጋገሪያ ነው።
- ለስብከቱ የሚሰጠው መልስ የሚወጣው ሰባኪው የእግዚአብሔርን አሳብ ከሕዝቡ ሁኔታ ጋር እያዛመደ ከሚያቀርበው መልእክት ነው።

በእግዚአብሔር እውነት ሊተገበሩ የሚገባቸው አምስት የሕይወት ፈርጆች አሉ። ከሕይወት ጋር የሚያዛምዷቸውን ነጥቦች ሲያጎለብቱ፥ እነዚህን አምስት ፈርጆች ልብ ይበሉ። ይህም የእግዚአብሔር እውነት እንዴት ለውጥ ሊያመጣና ሕዝቡም እንዴት ሊታዘዙት ይችላሉ የሚለውን ለማጤን ይረዳዎታል።

አምስቱ የሕይወት ፈርጆች

እግዚአብሔር ምን ዓይነት ሰዎች እንድንሆን ይፈልጋል፦

1. በግል ሕይወታችን
2. በቤት ሕይወታችን
3. በሥራ ወይም በጥናት ሕይወታችን
4. በቤተ ክርስቲያን ሕይወታችን
5. በማኅበረሰባዊ ሕይወታችን

ቴክሳስ ሳን አንቶኒዮ በተባለ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለመስበክ ወደ መድረክ ከመውጣቴ በፊት፥ መጋቢው ወደ ጥናት ክፍሉ ወሰደኝ። በዚያም በግድግዳው ላይ መጋቢው በየስብከቱ ያነሣቸው ጥያቄዎች ተጽፈው አየሁ። ጥያቄዎቹ መልካም ሆነው ስላገኘኋቸው ለእናንተም ላካፍላችሁ፦

የሕይወት ጎዳናዎች

ይህ እውነት፦ ሕይወታችንን የሚለውጠው እንዴት ነው፦

1. አሳባችንን በተመለከተ- ለእግዚአብሔር፥ ለሌሎች ሰዎችና ለሁኔታዎች

2. እግዚአብሔርን ማወቃችንን በተመለከተ

3. ዓመላችንን በተመለከተ - ልናጎለብተው የሚገባ ልማድ፥ ልናስወግድው የሚገባ ልማድ፥ ልናጸናው የሚገባ ልማድ

4. ኅብረታችንን በተመለከተ- ከእግዚአብሔርም ሆነ ከሰዎች ጋር

5. መነሻ አሳባችንን (Motives) በተመለከተ- ትክክለኛ የሆነን ነገር ትክክለኛ ባልሆነ ምክንያት አደርጋለሁ?

6. እሴቶቻችንንና የምናስቀድመውን ነገር በተመለከተ- በሕይወታችን ትልቁን ስፍራ የምንሰጠው ለማንና ለምንድነው? ይህን ስፍራ ሊይዝ የሚገባው ማንና ምንድነው?

7. ባሕርያችንን በተመለከተ

እነዚህን የሕይወት ጎዳናዎች ከአምስቱ የሕይወት ፈርጆች ጋር ያዋሕዷቸው። ከዚያም ለእርስዎና ለአድማጮችዎ ለመታዘዝ በሚያመች መንገድ ያዘጋጁት።

ስብከት ማጎልበት ከመተግበር ጋር

እዚህ ላይ በስብከት ውስጥ የሚታየውን እንቅስቃሴ ለማመልከት አንድ ምሳሌ እወስዳለሁ። በቅድሚያ ምንባቡን እነሆ፡-

ይቅርታ ነጻ ያወጣል!
ማቴዎስ 18፥21-35

ቁ 21 በዚያን ጊዜ ጴጥሮስ ወደ እርሱ ቀርቦ ጌታ ሆይ ወንድሜ ቢበድለኝስንት ጊዜ ልተውለት? እስከ ሰባት ጊዜን? አለው።

ቁ 22 ኢየሱስ እንዲህ አለው፡- እስከ ሰባ ጊዜ ሰባት እንጂ እስከ ሰባት ጊዜ አልልህም።

ቁ 23 ስለዚህ መንግሥተ ሰማያት ባሮቹን ሊቆጣጠር የወደደን ንጉሥ ትመስላለች።

ቁ 24 መቆጣጠርም በጀመረ ጊዜ እልፍ መክሊት ዕዳ ያለበትን አንድ ሰው ወደ እርሱ አመጡ።

ቁ 25 የሚከፍለውም ቢያጣ እርሱና ሚስቱ፥ ልጆቹም፥ ያለውም ሁሉ እንዲሸጥና ዕዳው እንዲከፈል ጌታው አዘዘ።

ቁ 26 ስለዚህ ባሪያው ወድቆ ሰገደለትና ጌታ ሆይ ታገሠኝ እከፍልሃለሁ አለው።

ቁ 27 የዚያም ባሪያ ጌታ አዘነለትና ለቀቀው፤ ዕዳውንም ተወለት።

ቁ 28 ነገር ግን ያ ባሪያ ወጥቶ ከባልንጀሮቹ ከባሮቹ መቶ ዲናር ዕዳ

ያለበትን አንዱን አገኘና፥ ዕዳህን ክፈለኝ ብሎ ያዘና አነቀው።

ቁ 29 ስለዚህ ባልንጀራው ባሪያ ወድቆ ታገሠኝ ሁሉንም እከፍልሃለሁ ብሎ ለመነው።

ቁ 30 እርሱም አልወደደም። ሄዶ ግን ዕዳውን እስኪከፍል ድረስ በወኅኒ አኖረው።

ቁ 31 ባልንጀሮቹ የሆኑ ባሮችም ያደረገውን አይተው እጅግ አዘኑ፤ መጥተውም የሆነውን ሁሉ ለጌታቸው ገለጡ።

ቁ 32 ከዚያ ወዲያ ጌታው ጠርቶ አንተ ክፉ ባሪያ ስለ ለመንከኝ ያን ዕዳ ሁሉ ተውሁልህ፤

ቁ 33 እኔ እንደ ማርሁህ ባልንጀራህ የሆነውን ያን ባሪያ ልትምረው ለአንተስ አይገባህምን? አለው።

ቁ 34 ጌታውም ተቆጣና ዕዳውን ሁሉ እስኪከፍል ድረስ ለሚያሠቃዩት አሳልፎ ሰጠው።

ቁ 35 ከእናንተ እያንዳንዱ ወንድሙን ከልቡ ይቅር ካላለ እንዲሁ ደግሞ የሰማዩ አባቴ ያደርግባችኋል።

እርምጃ 3፡- የምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ- ይቅር የተባለው ባሪያ ይቅርታ ለማድረግ ፈቃደኛ ባለመሆኑ ለእሥር ተዳረገ።

እርምጃ 4፡- ዓላማዬ ይቅር የተባሉ ሰዎች ይቅር አለማለትን እንዲያስወግዱ ለመምከር ነው።

እርምጃ 5፡- የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ ከሞላ ጎደል ይህን ይመስላል፡-

ርእሰ ጉዳይ - ይቅር የማይሉ ሰዎች ምን ይሆናሉ?

ጭብጥ - ባገኙት ይቅርታ ደስ አይሰኙም፤ በወኅኒም ይጣላሉ።

ከሕዝቡ ሁኔታ ጋር እንዴት እንደማዛምደው ጥቂት ካሰብሁ በኋላ፥ የምንባቡን ማዕከላዊ አሳብ መሠረት በማድረግ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ አገለብታለሁ። ዓላማዬ አድማጮቼ ይቅር ለማለት በሚቸገሩበት ጊዜ ሁሉ ለማስታወስ የሚችሉትን ነገር መናገር ነው። የስብከቴ ማዕከላዊ አሳብ ይህን ይመስላል፡- *"ይቅርታ ማድረግ ነጻ ያወጣል፤ ይቅር አለማለት ለእሥር ይዳርጋል።"*

እርምጃ 6፡- በዚህ ምዕራፍ እስከ አሁን ድረስ የስብከት መሸጋገሪያንና መተግበርን ጨምሮ ስለ ንድፍ አቀነባበር፤ ስለመግቢያና፥ ስለአካላዊ ቅንብር ስንነጋገር ቆይተናል።

መግቢያ፤ እዚህ ላይ በአድማጮቼ ሕይወት ሊኖር ስለሚችል ይቅር አለማለት እናገራለሁ። ይቅር ያላሉት ሰው ሊኖር ይችላል፤ ጓደኛቸውን፥ አለቃቸውን፥ ዘመዳቸውን፥ ባሎቻቸውን፥ ሚስቶቻቸውን ይቅር ያላሉ ይኖራሉና።

መግቢያዬን ስጨርስ፥ አድማጮቼ ይቅር አለማለት የሚያስከትለውን ውጥረት ያስተውላሉ። መራርነት ክፉ መሆኑን እንዲያስቡ እረዳቸዋለሁ። "በተደጋጋሚ የሚበድለኝን ሰው ይቅር ማለት ያለብኝ ስንት ጊዜ ነው?" በማለት ጥያቄ እጠይቃለሁ።

የመሸጋገሪያ ቃል፤ ጴጥሮስ ኢየሱስን ተመሳሳይ ጥያቄ ጠይቆታል (ቁ. 21)።

ንዑስ መግቢያ፤ ዐውደ ምንባቡን ለማስተዋወቅ ምንባቡን መሠረት አደርጋለሁ (ቁ. 21-22)።

የዋናው አካል አስተዋጽኦ፤

I. ይቅርታ ማድረግ ነጻ ያወጣል (ቁ. 21-27)

II. ይቅር አለማለት ለእሥር ይዳርጋል (ቁ. 28-35)

መደምደሚያ፤ ዓላማዬ በአድማጮቼ ሕይወት ያለውን ይቅር አለማለት መውቀስ በመሆኑ፥ ዋናው ትኩረቴ "ይቅርታ ማድረግ ነጻ ያወጣል" በሚለው ላይ አይሆንም። አድማጮቼ ይቅር የተባሉ ሰዎች መሆናቸውን እጠቅሳለሁ። የእግዚአብሔር ባለ ዕዳዎች መሆናችንን፥ እንደዚያም ባሪያ ይቅር መባላችንን አወሳለሁ። ዓላማዬ የእግዚአብሔርን ታላቅ ይቅርታ ለማስታወስ ከሆነ፥ "የስብከቱ ዓላማ ምንድነው?" እንዲሁም "ለስብከቱ የምሰጠው መልስ ምንድነው?" በሚለው አቅጣጫ የእግዚአብሔርን ታላቅ ይቅርታ እየጠቀስሁ እናገራለሁ።

ነገር ግን ዓላማዬ በአድማጮቼ ሕይወት ያለውን ይቅር አለማለት መውቀስ ነው። ስለዚህ በሁለተኛው ነጥብ ላይ ብዙ ትኩረት እሰጣለሁ። ይህን በተመለከተ ምንባቡ "የስብከቱ ዓላማ ምንድነው?" ለሚለው ጥያቄ መልስ አለው። እግዚአብሔር ይቅር ብሎን ከሆነ፥ እኛም ይቅር እንድንል ምንባቡ አበክሮ ይለምነናል።

አንድ ስብከት ሊመልሳቸው የሚገቡ ሦስት ጥያቄዎችን ከዚህ ምንባብ ጋር እያይዤ ሳጤን፥ ቀጥሎ ያለውን ውጤት አገኘሁ፦

- የማስተላልፈው እውነት ምንድነው? ይቅርታ ማድረግ ነጻ ያወጣል፤ ይቅርታ አለማድረግ ያደርቃል።
- ይህ እውነት የሚያመጣው ለውጥ ምንድነው? የበደሉንን ሰዎች ይቅር ማለት አለብን። ምናልባት ባሎቻችሁ ቸልተኛ ሆነውባችሁ

ወይም ታማኞች ሳይሆኑ ቀርተው ይሆናል፥ ምናልባት ሚስቶቻችሁ በቤት ውስጥ አክብሮት አያሳዩአችሁ ይሆናል። ምናልባት ወዳጃችሁ ከድቷችሁ ይሆናል። በስብከቴ መግቢያ እነዚህን አንድ በአንድ እነግቻቸዋለሁ።

ይህን እውነት እንዴት ልንታዘዘው ይገባል? የበደላችሁን ሰው ይቅር የምትሉት እንዴት ነው? ለአድማጮቼ ብዙ ጥያቄዎችን እሰነዝራለሁ። በመጀመሪያ በእግዚአብሔር ይቅርታ ላይ አተኩራለሁ፤ ከዚያም ከበደላቸው ሰው ጋር እንዲያነጻጽሩት አደርጋለሁ። የሚበልጠውን በደል የፈጸመው ማን ነው? እናንተ ልትከፍሉት የማትችሉት ዕዳ ከተተወላችሁ፥ ሊከፍል የማይችለውን ዕዳ እንዴት አትተዉትም? ሁለተኛ የበቀል አሳብ ከእናንተ ይወገድ። ሦስተኛ የእናንተም ጥፋት ሊኖር እንደሚችል አስቡ። በደሉን በሙሉ በባለ ዕዳው ላይ አታላክኩ። አራተኛ ይቅርታችሁን የምትገልጡበት መንገድ ፈልጉ።

ከሕይወት ጋር ያዛመዱቸውን ነጥቦች በተመለከተ ጥያቄ ሊነሣ እንደሚችል ይገምቱ። ምክንያቱም ሰዎች (እኔን ጨምሮ)፥ የሚነገረው እውነት ሌሎችን እንጂ እኔን አይመለከተኝም እንላለን። በስብከትዎ መጨረሻ ላይ ይህን የመሰሉ ጥያቄዎችን ለመመለስ ይሞክሩ። ለውጤታማ ስብከት ከሰጠኋቸው ትርጉሞች አንዱ፥ ስብከቱ ሰዎች ለሚያነሷቸው ጥያቄዎች ሁሉ መልስ ይሰጣል የሚል አሳብ ይገኝበታል።

ይቅር አለማለትን በተመለከተ አድማጮቼ ያነሷቸዋል ብዬ የገመትኳቸውን ጥያቄዎች እዚህ ላይ ጠቅሻቸዋለሁ። ብዙዎቹ "አላምንም" (ገጽ 100-101 ይመልከቱ) የሚሉ ናቸው። አድማጮቼ የሰሙት እውነት ለእነርሱ እንዴት ሊሠራ እንደሚችል ማወቅ ይፈልጋሉ። ስለዚህ ለጥያቄአቸው መልስ ለማዘጋጀት እሞክራለሁ።

- እንደ በደለኝ ባያውቅስ?
- ሁል ጊዜ ይቅር ስለው እንዲሞላቀቅ አያደርገውም? ለምሳሌ አንድ ባለ ዕዳ በየጊዜው እንዲበደረኝ ማድረግ ሞኝነት አይሆንም?
- ግንኙነቱ ሊታደስ ባይችልስ? ለምሳሌ የቀድሞዋ ሚስቴ ሌላ ሰው ብታገባስ?
- የበደለኝ ሰው ቢሞትስ?

ያስታውሱ፤ ስብከትዎ ከአንድ አቅጣጫ ብቻ የሚነገር ነው። አድማጮችዎ የእግዚአብሔርን እውነት መረዳት የሚጀምሩት ወደ ስብከቱ ፍሬ ነገር በሚሄዱበት ጊዜ ቢሆንም፥ ነገሩ ጥርት ብሎ የሚታያቸው ከሕይወታቸው ጋር ሲያዛምዱላቸው ነው።

ምሳሌዎች

የአንድ ስብከት ውጤት አብዛኛውን ጊዜ ከያዛቸው ምሳሌዎች ጋር ይዛመዳል። ይህ በየትም ዓለም እውነት ነው። መልካም ተናጋሪዎች ብዙ ምሳሌዎችን ይጠቀማሉ። እስቲ ከጌታ ከኢየሱስ ጀምረው እርስዎ የሚያውቋቸውን መልካም ሰባኪዎች ያስቡ። ሁሉም ግሩም ተራቾች ናቸው። ለምን? ምክንያቱም ታሪኮች ወይም ምሳሌዎች ለንግግራቸው ጉልበት ይሰጡላቸው ነበር። አድማጮችን ከሚታወቀው ወደማይታወቀው ይወስዷቸዋል።

የምሳሌዎች ፋይዳ (ጠቀሜታ)

የምሳሌዎች ዓላማ መግለጥ ወይም ማብራራት ነው። በምሳሌዎች የምንጠቀመው ስብከታችንን ለማርዘም ከሆነ ተሳስተናል። ምሳሌዎች የሚያስፈልጉት ስብከቱን ግልጥ ለማድረግ እንጂ ርዝመት ለመጨመር አይደለም። የሚነገረውን እውነት ሰዎች እንዲረዱት ያደርጋሉ፤ ይሁንና የስብከቱ ትኩረት መሆን የለባቸውም። ምሳሌ የምንናገረው ሰዎችን ለማዝናናት አይደለም (ምንም እንኳ የማዝናናት ባሕርይ ቢኖራቸውም)፤ አድማጮች የሚነገረውን እውነት በሚገባ እንዲረዱ ለማገዝ ነው። አንዳንድ ጊዜ ብርቱ ምሳሌ ስናገኝ ስብከቱ ከምሳሌያችን ጋር እንዲገጥም ሙከራ እናደርጋለን። በዚህ ጊዜ፥ ስብከቱ የምሳሌውን አቅጣጫ ይከተላል፤ እንዲያ ሲሆን፥ አድማጮቻችን የሚያስታውሱት ሊተላለፍ የተፈለገውን እውነት ሳይሆን ምሳሌውን ብቻ ይሆናል። የዓላማ መሸጋገሪያ ወሳኝ ነው የሚባልበት ሌላው ምክንያት ይህ ነው። የዓላማው መሸጋገሪያ ተገቢውን ምሳሌ እንድንጠቀም ይረዳናል። ምሳሌዎች የስብከታችን ትኩረት መሆን የለባቸውም። ምሳሌዎችን መናገር ደስ ሊያሰኝ ይችላል፤ ይሁንና መድረኩ ላይ የቆሙት ምሳሌ ለመስበክ አይደለም። በዚያ ያሉት ምሳሌዎችን ጨምሮ የተለያዩ ውጤታማ ዘዴዎችን በመጠቀም መጽሐፍ ቅዱስን ለመስበክ ነው።

መልካም ሰባኪ ምሳሌዎችን ይጠቀማል፤ ይሁንና ምሳሌዎችን መጠቀም ያለበት በትክክለኛው ስፍራ፥ ጊዜና ለትክክለኛ ዓላማ መሆን አለበት።

እዚህ ላይ የምሳሌዎችን ጠቀሜታ በተመለከተ ጥቂት ምክሮችን ልሰንዝር፡-

ምሳሌዎች

. አለመረዳትን ያስወግዳሉ

. አሳብ የሚበትኑ ነገሮችን ያስወግዳሉ

. መርሳትን ያስወግዳሉ

. ድግግሞሽን ያስወግዳሉ

. ደንታ ቢስነትን ያስወግዳሉ

♦ *አለመረዳትን ያስወግዳሉ፤* ምሳሌዎች ነገርን ይገልጣሉ። በምንናገረው እውነት ላይ ብርሃን ይፈነጥቃሉ፤ የስብከቱንም አቅጣጫ ያመለክታሉ። አድማጮች መልእክቱን እንዲረዱና ሰባኪውም ራሱን በሚገባ እንዲገልጥ ይረዳሉ። አንድ ሰው በቪዲዮ ካሜራ በሚቀርፅበት ጊዜ፥ ነገሮች ጥርት ብለው እንዲታዩ መብራት ይጠቀማል። ልክ እንዲሁ ምሳሌዎች፥ በአድማጮች ሕሊና ነገሮች ጥርት ብለው እንዲታዩ ብርሃን ይፈነጥቃሉ። በጨለማ ውስጥ በቪድዮ ካሜራ ጥርት ያለ ምስል ለመቅረፅ አይቻልም።

♦ *ሐሳብ የሚበትኑ ነገሮችን ያስወግዳሉ፤* በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የተጠቀሰውን የስብከት ዘዴ የሚከተሉ ከሆነ፥ ለአድማጮችዎ የሚጠቅም ነገር ለመስጠት ብዙ ነገሮችን ይቀስማሉ። የምንባቡን ሐተታዊ ጥናት ካጠናቀቁ በኋላ፥ ታሽቶና በምሳሌዎች ተቀምሞ ያልተዘጋጀውን ስብከት ይዘው ይቀርቡ ይሆናል። በዚህ ጊዜ የሚናገሩት ነገር ሰዎችን ሊያሰለቻቸው ይችላል። ስብከቱ ከሕይወታቸው ጋር ምንም ዝምድና ከሌለው በእርግጥም ይሰለቻሉ። የእርስዎ ኃላፊነት ስብከቱ እንዳይሰለች ብቻ ሳይሆን፥ ግልጥነት እንዲኖረው ማድረግም ነው። ምሳሌዎች የአድማጮችዎን ፍላጎት የመቀስቀስና አሳባቸውን እስከ መጨረሻው የመያዝ ኃይል አላቸው።

♦ *መርሳትን ያስወግዳሉ፤* መልካም ምሳሌዎች የአድማጮችን ፍላጎት መቀስቀስ ብቻ ሳይሆን፥ አሳባቸውንም እስከ ስብከቱ መጨረሻ ድረስ የመያዝ ጉልበት አላቸው። ምሳሌዎች ልክ እንደ ፎቶግራፍ የድሮ ትዝታን ለመቀስቀስ ይችላሉ። አድማጮችዎ ከዚህ በፊት ከሚያውቁት ነገር ጋር ሕሊናዊና ሥነ-ልቡናዊ ትድኝት እንዲያደርጉም አሳባቸውን ይኮረኩራሉ፥ የሚናገሩት እውነትም ኩልል ብሎ እንዲፈስ ያደርጋሉ።

♦ *ድግግምሽን ያስወግዳሉ፤* አንድ ሰባኪ ይበጃል ብሎ የያዘው የስብከት ዘዴ ወጥመድ ሊሆንበት ይችላል። በተፈጥሮ ነገሮችን አሳምሮ የማቅረብ ስጦታ ከሌለዎ፥ ንግግርዎን በሚስብ መንገድ ለማቅረብ ብዙ መድከም አለብዎት። ከለመዱት አካሄድ ነጻ የመውጫ አንዱ መንገድ፥ በስብከትዎ መካከል ልዩ ልዩ ምሳሌዎችን መጠቀም ነው። ይህም የአስተሳሰብዎንና የአነጋገርዎን ዘዴ ሰፋ እንዲያደርጉ ግድ ይልዎታል። አድማጮችዎ ልዩ ልዩ እንደመሆናቸው፥ ምሳሌዎችዎም ልዩ ልዩ ቢሆኑ አድማጮችዎን ይመስጣሉ። በተለይ ወጣቶች መልካም ምሳሌዎችን ይወዳሉ። ልጆች (የኔ ያልሆኑ) ስለ ስብከቱ ጥሩነት ሲናገሩ፥ አብዛኛውን ጊዜ የሚጠቅሱት

የተናገርኩትን ምሳሌ ነው። የተናገርኳቸው ምላሴዎች ስብከቴን እንዲያደምጡ አድርገዋቸዋል።

♦ *ደንታ ቢስነትን ያስወግዳሉ!* ምሳሌዎች ስብከቱ ጥርት ብሎ እንዲገለጥ ለማድረግ ይረዳሉ። ስብከቱን ከሕይወት ጋር በሚያዛምዱበት ጊዜ፥ ለሚናገሩት እውነት ሰዎች ይታዘዙ ዘንድ በምሳሌዎች ይጠቀሙ። ስብከቱን ከሕይወት ጋር ለማዛመድ በምሳሌዎች በመጠቀም፥ ስብከቱ በሥራ ላይ ሊውል እንደሚችል ያረጋግጣሉ። ይህም ሰዎች የተባለውን ነገር ላለመታዘዝ ምንም ምክንያት እንዳይኖራቸው ያደርጋል።

ምሳሌዎችን መፈላለግ

ስብከትዎን በሚያዘጋጁበት ጊዜ ምሳሌዎችን ቢፈልጉና ቢጸልዩ እግዚአብሔር ይሰጥዎታል። ምን ለመመሰል እንደሚፈልጉ ሲያስቡ ምርጥ ምሳሌዎችን ሊያገኙ ይችላሉ። ሕሊናዎ ስብከቱን ሲያውጠነጥን ዓይኖችዎ ተገቢውን ምሳሌ በመፈለግ ይጠመዳሉ።

ምሳሌዎችን ለማግኘት ብቸኛው መንገድ፥ ሕይወትን መመልከት ነው። ቢቸር የተባለ ሰው ሰባኪዎች ምሳሌ እንዴት ሊያገኙ እንደሚችሉ ሲናገር፥ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቃሎችን ይጠቀማል፦ "ዓይን ካለህ እይበት ፤ ጆሮ ካለህ ስማበት፤ ልብ ካለህ አስተውልበት"። አካባቢውን የሚያይ ሰው ምሳሌ አያጣም። ስለሆነም አካባቢዎን ይመልከቱ! ይመልከቱ! አሁንም ይመልከቱ!

ምሳሌዎችን የሚቀዱባቸው አራት ምንጮች አሉ።

የምሳሌ ምንጮች

. የገዛ ሕይወትዎ

. የሌሎች ሰዎች ሕይወት

. የማንኛውም ሰው ሕይወት

. እርስዎ እራስዎ የሚፈጥሯቸው (የሚቀምሯቸው)

የገዛ ራስዎ ሕይወት ተቀድቶ የማያልቅ የምሳሌ ባሕር ነው። የራስዎን ምሳሌዎች በሚገባ ስለሚያውቋቸው ብዙ ምርጥ ምሳሌዎች ይሆናሉ። የግል ታሪክዎን ሲናገሩ ይቅርታ አይጠይቁ፤ ሆኖም ሁል ጊዜ ራስዎን የታሪኩ ጀግና ወይም ዋና ገጸ-ባሕርይ አድርገው አያቅርቡ።

ከአድማጮችዎ፥ ከመጽሐፍ ቅዱስ፥ ከታሪክና ከጽሑፍ ውስጥ የሚያገኟቸውን ሰዎች ታሪክ እንደ ምሳሌ ሊጠቀሙ ይችላሉ። ይሁንና የሰዎችን ምሥጢር ከመናገር ይጠንቀቁ። ታሪክን ምሳሌ አድርገው የሚያቀርቡ ከሆነ፥ አድማጮችዎ የታሪኩን ዐውድ ስለማወቅ ወይም

አለማወቃቸው እርግጠኛ ይሁኑ። ማለትም በኢትዮጵያ ለሚኖሩ አድማጮች በቂ ገለጣ ሳይሰጡ፥ ስለ አሜሪካን የእርስ በርስ ጦርነት ለመናገር አይሞክሩ። እጅግም ምሁር ከሆኑና ከጥንት ሥነ-ጽሑፎች ለመጥቀስ ከፈለጉ፥ አድማጮችዎ እርስዎ የሚሉትን ነገር ጨርሶ ሊያስተውሉት እንደማይችሉ ልብ ይበሉ። ስለ ምዕራባውያን ባሕል ምንም ግንዛቤ ለሌላቸው ሰዎች፥ የእነ ሆሜርና አሪስቶትል (አሪስጣጣሊስ) ወይም የእነ ሉተርና ካልቪን ታሪክ አሰልቺ ሊሆንባቸው ይችላል።

የሌሎች ሰዎችን ታሪክ በምሳሌነት ሊጠቀሙ ይችላሉ። ለምሳሌ ከአድማጮችዎ መካከል ደስታ ወይም መከራ የደረሰባቸውን ሰዎች በመውሰድ ምሳሌ አድርገው መጠቀም ይችላሉ። ምናልባት ሁሉም ስለ ምድር መናወጥ፥ ስለ አውሮፕላን መከስከስ ወይም ስለ ምርጫ የሚያውቁት ነገር ሊኖርና ከዚያ ጋር ራሳቸውን ሊያነጻጽሩ ይችላሉ።

አዲስ ነገር በመፍጠር የተካኑ ሰው ከሆኑ፥ በማንም ሰው ላይ ያልደረሱ ታሪኮችን ሊፈጥሩ ይችላሉ። እነዚህም ሐሰተኛ ታሪኮች ሳይሆኑ፥ ልብ ወለድ ታሪኮች ናቸው። ለምሳሌ የኢየሱስን ልደት ባበሰረው መልአክና በእረኞቹ መካከል ሊደረግ የሚችል የአሳብ ልውውጥ ሊፈጥሩ ይችላሉ።

የምሳሌዎች አጠቃቀም

አንድን ምሳሌ በአግባቡ ለመጠቀም፥ የሚመስሉት ጉዳይ ከምሳሌው መቅደም አለበት። ይህም ሰዎች እርስዎ የሚያነሡትን ነጥብ እንዲያስተውሉና እንዲያስታውሱት ይረዳቸዋል። የምሳሌ ቅደም ተከተል ከዚህ የሚከተለውን ይመስላል፡-

የምሳሌዎች አጠቃቀም ፡-

1. አሳቡን መግለጥ
2. ወደ ምሳሌው መሸጋገር
3. አሳቡን በምሳሌ ማብራራት
4. ወደ አድማጮች መሸጋገር
5. አሳቡን መከለስ ወይም በድጋሚ መናገር ነው።

የመዝሙር 133ን አሳብ ለመግለጥ የተጠቀምሁበት ምሳሌ ቅደም ተከተል እነሆ፡-

1. *አሳቡ!* በጋራ ዓላማ ላይ ስናተኩር አንድነት ይኖረናል።

2. *ወደ ምሳሌው መሸጋገር!* ይህ እውነት . . . ተመስሎ እናገኘዋለን።

3. *ምሳሌ፤* በአላስካ የሚኖሩ ፈረሶችና አህዮች ጠላታቸው የሆነውን ጅብ የሚከላከሉት በተመሳሳይ መንገድ ነው። ፈረሶቹ የመጣባቸውን ጠላት ለመከላከል ግንባር ለግንባር ገጥመው በኋላ እግሮቻቸው እየተፋለሙ ጠላታቸውን ያባርራሉ። አህዮችም እንደ ፈረሶቹ ክብ ይሠራሉ። ነገር ግን እግሮቻቸው ወደ ውስጥ፥ ራሶቻቸውን ወደ ውጭ አድርገው እርስ በርስ በመራገጥ ያልቃሉ።

4. *ወደ አድማጮች መሸጋገር፤* እኛም ጠላታችንን ድል ለማድረግ ልክ እንደ አላስካ ፈረሶች ማድረግ አለብን።

5. *ሃሳቡን መከለስ፤* እንግዲህ በአንድ ዓላማ ጠላታችንን ለማሸነፍ አንድነት ወሳኝ ነው።

አሁን ምሳሌዎችን መጠቀም ያለብን መቼና ምን ያህል ነው ወደሚለው እንመጣለን። የስብከቱን ዓላማ ከግብ ለማድረስ ስንነሣ የሚገጥመን ትልቅ ፈተና፥ ብዙ ምሳሌዎችን መጠቀሙ ነው። ለመናገር የምንፈልጋቸውን ምሳሌዎች በሙሉ ለማንሣት ጊዜ የለንም። ስለዚህ በሚፈለገው መጠን ለመጠቀም መዘጋጀት አለብን።

በምሳሌዎች የሚጠቀሙት የት ላይ ነው? እርቃኑን የሆነና አሰልቺ የሚመስለን የስብከታችን ክፍል ሁሉ ምሳሌ ይሻል። ሁልጊዜ ምሳሌ የሚያስፈልጋቸው ክፍሎች፡-

- *መግቢያው፤ የአድማጮችን አሳብና ትኩረት ለመጨበጥ።*
- *እያንዳንዱ ዐብይ አሳብ፤ አብዛኛውን ጊዜ በንዑስ አሳቦችም ላይ አጫጭር ምሳሌዎችን፥ እጠቀማለሁ።*
- *መደምደሚያው፤ ስብከቱን ከፍጻሜ ለማድረስ*

ምሳሌ የት ላይ መጠቀም እንዳለብዎ ለመወሰን፥ የስብከትዎን ፍሬ ነገር እያሰቡ ከዚህ የሚከተሉትን ጥያቄዎች ይጠይቁ፡-

- *የዝምድና ጥያቄ፤ የምጠቅሰው ምሳሌ አሳቦችን በትክክል ይገልጥልኛል? የምናገረው "ጌታ ኢየሱስ ዘወትር ከእናንተ ጋር ይሆናል" የሚለውን ከሆነ፥ ይህ ራሱ ገለጣ ይፈልጋል። ሰዎች እንዲህ በማለት ሊጠይቁ ይችላሉና፡- "ልናየው ካልቻልን ከእኛ ጋር መሆኑን እንዴት እናውቃለን?" ይህን ጥያቄ ለመመለስ ምሳሌ ያስፈልጋል። ሰዎች ከሚጠቀሙበት መጓጓዣ አንድ ምሳሌ ልንወስድ እንችላለን። በአውሮፕላን ወይም በመርከብ ስንጓዝ፥ ካፕቴኑን በዓይናችን አናየው ይሆናል። ይሁንና ካፕቴኑ በጉዞአችን ሁሉ ከእኛ ጋር ነው። ልክ፥ እንዲሁ ኢየሱስም በመንፈሳዊ ጉዞአችን ሁሉ ከእኛ ጋር ነው።*

- የተዓማኒነት ጥያቄ፤ አድማጮቹ የምናገረውን እውነት እንዲያስተውሉ፥ እንዲያምኑና እንዲቀበሉ ለማድረግ ምን ምሳሌ ልጠቀም? ለምሳሌ የተሳፈርሁበት ጀልባ በማዕበል ስትመታ፥ የጀልባዋ ካፒቴን ሁኔታውን ተቆጣጥሮ ተሳፋሪዎቹን እንዴት ከሞት እንዳዳነን ገልጬ ልጠቀምበት እችላለሁ።
- የዝምድና ጥያቄ፤ ምን ምሳሌ ብጠቀም ነው አድማጮቹ የምናገ ረውን እውነት ከሕይወታቸው ጋር እንዲያዛምዱት የሚረዳቸው? ለምሳሌ በዚያች ጀልባ ውስጥ ሆኜ የምጨነቀው ጭንቀት ለጀልባዋ ደኅንነት ወይም ለካፒቴኑ ችሎታ የሚያደርገው ምንም አስተዋጽኦ የለም።

ብዙ ዓይነት ምሳሌዎች አሉ፤ የተለያዩ ሰዎች ከአንዱ ዓይነት ምሳሌ ሌላውን ይመርጣሉ። ለአንዱ አስቂኝ የሆነው ለሌላው አስቂኝ ላይሆን ይችላል። እንዲሁም አንዳንዶች ረቂቅ ንግግሮችን በቀላሉ ሲያስተውሉ፥ ሌሎቹ ደግሞ አይረዷቸውም። አጫጭር ታሪኮች በየትም ስፍራ የተለመዱ ቢሆኑም፥ ለአድማጮችዎ ለማስተላለፍ የሚፈልጉትን መልእክት በትክክል ለማድረስ ተስማሚ የሆነውን ታሪክ መምረጥ አለብዎ።

በዚህ ሁሉ የአድማጮችዎን ሁኔታ ከግምት ውስጥ ያስገቡ። ማለትም አድማጮችዎ ምሳሌዎቹን ይረዱ ዘንድ እውነትን ለማስተላለፍ ሁነቶችን የሚተርኩበትን መንገድ ልብ ይበሉ። በስብከትዎ ውስጥ ለማካተት የሚፈልጉትን ምሳሌ ሲያስቡም፥ ከዚህ የሚከተለውን ጥያቄ ይጠይቁ፡- ከምንባቡ ውስጥ ምሳሌ የሚያስፈልገውና ከአድማጮቹ የመረዳት አቅም ጋር የሚጣጣመው ምሳሌ የቱ ነው? ከሚያውቁት እውነት ወደማያውቁት እውነት የሚወስዳቸው ምሳሌስ ምንድነው?

መደምደሚያው

መደምደሚያ ስብከቱን ሙሉ ያደርገዋል። የተለያዩ ክፍሎችን ያዋሕዳል። የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ይከልሳል፤ ቀደም ሲል የተነሡ ጥያቄዎችን ይመልሳል፤ አድማጮች እንዲታዘዙ ይጋብዛል።

መደምደሚያው ከሕይወት ጋር የሚዛመዱ ነጥቦችን ይይዛል። በስብከቱ ዋና አካል ላይ ከሕይወት ጋር የሚዛመዱ ነጥቦች ካልተጨመሩ፥ መደምደሚያው ይህን ማካተት አለበት።

መደምደሚያው የስብከቱ የመጨረሻ ክፍል ሲሆን፥ ስብከቱም የሚቋጨው በዚሁ ነው። ሰባኪው አድማጮች እግዚአብሔር ከእነርሱ

ለሚፈልገው ነገር ምላሽ ይሰጡ ዘንድ፥ የምንባቡን ማዕከላዊ አሳብ የሚከልሰው እዚህ ነው። መደምደሚያው ሁለት ሥራዎች አሉት፦ ስብከቱን ያስተግሥራል፤ ለተነሡ ጥያቄዎች መፍትሔ ይሰጣል። አድማጮች በስብከቱ ውስጥ የተነሡትን ታላላቅ አሳቦች እጥር ምጥን ባለ መንገድ የሚያገኙት በመደምደሚያው ላይ ነው። በመግቢያው ላይ የተተለመው አቅጣጫ የሚጨበጠውም እዚህ ነው።

የተሳሳተ መደምደሚያ

የተሳሳቱ መደምደሚያዎች እጅግ ተስፋ አስቆራጭ ናቸው። እንዲህ ያሉ ችግሮችን ለመከላከል ጥቂት ምክሮች ከዚህ በታች ተሰንዝ ረዋል፦

- ድንገት አይጨርሱ። የሚወዱት መዝሙር እየተዘመረ ሳለ ገና የመጀመሪያዎቹ ሦስት መሥመሮች እንደተዘመሩ ቢቋረጥ ምን ይሰማዎታል?
- የተሳሳተ ምልክት አይስጡ። አንዳንድ ሰባኪዎች ስብከታቸውን ከመጨረሳቸው በፊት መጽሐፍ ቅዱሳቸውን ያጥፋሉ። አድማጮች ይህን በማየት ሰባኪው ዝም ብሎ የቀጠለው ለምን እንደሆነ ግራ ይጋባሉ። አንዳንድ ሰባኪዎች “በመጨረሻ” ይሉና ስብከታቸው መጨረሻ ያጣል። ይህ ቃል የተሳሳተ ምልክት ነው።
- ብዙ መደምደሚያ ለመስጠት አይሞክሩ። አንድ ፓይለት አውሮፕላኑን ዝም ብሎ እያሳረፈ ቢያስነሣ፥ አሁንም እያሳረፈ ቢያስነሣ፥ ምን ይሰማዎታል? “መድረሻ የለውም እንዴ?”አይሉም?
- በመደምደሚያዎ ላይ አዲስ አሳብ አያንሡ።
- ከስብከቱ የሚረዝም መደምደሚያ አያብጁ።
- ወደ መደምደሚያዎ ሳይደርሱ፥ መደምደሚያ አይስጡ። እንዲህ ካደረጉ፥ አድማጮችዎ የጨረሱ መስሏቸው ወጥተው ሊሄዱ ይችላሉ።
- መደምደሚያውን እንደ ተራ ነገር አይቁጠሩት። መደምደሚያዎ የስብከቱ ዐቢይ ክፍል እንጂ ማዳመቂያ አይደለም። መደምደሚያዎ አስፈላጊ መስሎ ካልታያቸው፥ አድማጮችዎ ተገቢውን ትኩረት አይሰጡትም።

የላቀ መደምደሚያ

አንድን ስብከት በላቀ መንገድ ለመደምደም የሚረዱ ምክሮች እነሆ:-

- የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ከዋና ዋና ነጥቦች ጋር ባጭሩ በግልጥ መናገሩ አስፈላጊ ነው።
- ሰዎች የሰሙትን ቃል በመታዘዝ ከሕይወታቸው ጋር እንዲያዛምዱት አቅጣጫ መጠቆም የላቀ ጠቀሜታ አለው።
- የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ለአድማጮች በሚገባና በአንድ ዓረፍተ ነገር መግለጥ በጣም ጥሩ ነው።
- የመልእክቱን ማዕከላዊ አሳብ ሊገልጥ የሚችል የመጨረሻ ታሪክ መናገር። ታሪኩም የምሳሌን ሦስቱን መስፈርቶች ማሟላት አለበት፤ እነርሱም ገላጭነት፥ ተዓማኒነትና ዝምድና ናቸው።

ከሕይወት ጋር የሚያዛምደውን ነጥብ ለማካተት ያሰቡት በስብከቱ መጨረሻ ላይ ከሆነ፥ መደምደሚያው የሚፈልጉትን ውጤት ያመጣ ዘንድ፥ ቀደም ሲል ስለመተግበር አርእስተ ጉዳዮች የተናገርናቸውን ሁሉ በሚገባ ያጢኑ።

መደምደሚያውን በተመለከተ ከአድማጮችዎ የሚጠብቁት ምንድነው? ከአድማጮችዎ የሚጠብቁት የተናገሩትን ቃል በተግባር እንዲያውሉት ነው። ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል ሲታዘዙ ማየት እጅግ የሚያስደስት ነውና።

7

ስብከቱን መስበክ

>> የስብከቱ "ሥጋ" <<

<u>እርምጃ 7: ስብከቱን መስበክ</u>

እርምጃ 6: ስብከቱን ማቀናጀት

እርምጃ 5: የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ

እርምጃ 4: የዓላማው መሸጋገሪያ ወይም ድልድይ

እርምጃ 3: የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ

እርምጃ 2: ክፍለ ምንባቡን ማቀናጀት

እርምጃ 1: ክፍለ ምንባቡን ማጥናት

አሁን የምንሄደው፥ ቅዱሳት መጻሕፍትን መሠረት በማድረግ የቀረፁትን ምስል ወደ ማሰማመሩ ነው። ስብከቱን መጻፍና መስበክ የስብከት ዝግጅቱን ሂደት ከፍጻሜ ያደርሳል። አንድን ስብከት በሚገባ ለመስበክ፥ በመጀመሪያ ስብከቱን በጽሑፍ እንዲያሰፍሩት እመክ ርዎታለሁ። ስብከቱን መጻፍ በመጨረሻ ለማሰማመር ይረዳል። ከዚያም ስብከቱን ለማቅረብ ይዘጋጁ።

<u>ስብከትን መጻፍ</u>	**<u>ስብከትን መስበክ</u>**
ልብ ሊሏቸው የሚገቡ ነገሮች	
- የስብከቱ ይዘት	- የሰባኪው ዘዴ
- የስብከቱ ንድፍ	- የሰባኪው አቀራረብ

ስብከቱን መጻፍ

አሁን የስብከቱ *ሥራ* ወይም ዝግጅት በሙሉ ተጠናቋል ለማለት ይቻላል። ከዚህ በኋላ የሚቀረው፥ ስብከቱን በጽሑፍ ማስፈር ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ውስጥ ሳለሁ፥ ስብከቴን በጽሑፍ እንዳቀርብ ለመጀመሪያ ጊዜ በመጠየቁ ትልቅ ብስጭት ተሰምቶኝ ነበር። ብዙ ጊዜ የሰበከ ሰው ስብከቱን በጽሑፍ ማስፈር እንደሚያስፈልገው አልተረዳሁም ነበር። ትእዛዙ የስብከቴን አቀራረብ ይቀይረዋል የሚል *ሥጋት* አደረብኝ። ይባስ ብሎ መምህሬ ምንም ማስታወሻ ሳልይዝ ስብከቴን እንዳቀርብ አዘዘኝ። ይህም ለዓመታት ያዳበርሁትን የስብከት ዘዴ

ድምጥማጡን የሚያጠፋው መሰለኝ። ምንም ምርጫ ስላልነበረኝ የታዘዝሁትን ሁሉ ፈጸምሁ። ለመሆኑ ስብከቱን በሚገባ በጽሁፍ ካዘጋጁ በኋላ ያለ ምንም ማስታወሻ መስበኩ ምን ፋይዳ አለው? ወደ መድረክ ይዘውት የማይሄዱ ከሆነስ ስብከቱን አንድ በአንድ መጻፉ ምን ረብ አለው?

ከዚህ ትምህርት በኋላ፥ በምሰብክበት ጊዜ ማስታወሻ ይዞ ስለመስበክ የነበረኝ አመለካከት ተቀየረ። የስብከቴም አቀራረብ ተለወጠ። ከዚያን ጊዜ ወዲህ ለመስበክ ወደ መድረክ ስወጣ ማስታወሻ አልይዝም። ስብከቴን ሳቀናብር ብርቱ ዝግጅት ስለማደርግ አስፈላጊነቱ እምብዛም አይታየኝም። እንዲህ ማለት ግን ማስታወሻ የለኝም ማለት አይደለም። ስብከቶቼ ሙሉ በሙሉ በጽሑፍ ሰፍረዋል። እንዲያውም ብዙ የምደገፈው በማስታወሻዎቼ ላይ ነው።

በስብከትዎ ሊሉት የሚፈልጉትን ሁሉ ቃል በቃል በጽሑፍ ያስፍሩት። "በስብከትዎ ሊሉ የሚፈልጉትን ሁሉ ቃል በቃል በጽሑፍ ያስፍሩት" በማለት የተናገርሁትን ልብ ይበሉ። ወደ መድረክ ሲወጡ በጻፉት መልክ ላይናገሩ ይችላሉ። የሚናገሩትን ነገር መንፈስ ቅዱስ ሊለውጠው ይችላል። እርሱ የሚፈልገውን ነገር ለመናገር መብት አለው። እርግጥ ነው እርሱ ከዝግጅትዎ መጀመሪያ እስከ መጨረሻ ድረስ ንቁ ተሳታፊ ነው። ዝግጅት ሲጀምሩ የጥናት ጊዜዎን ለእርሱ አስረክበዋል። ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል እንዲታዘዙ ሲጋብዙም እርሱ በዚያ ውስጥ ነበር።

ስብከቱን በጽሑፍ ማስፈር ብዙ ጥቅም አለው፡-

- የስብከቱን እድገት በቀላሉ ለማየት ይረዳዎታል፤ በየደረጃው ለማጎልበትም ይጠቅምዎታል።
- ስብከቱ በጽሑፍ ከሰፈረ፥ ከእርስዎ ጋር በቀላሉ ይዋሐዳል።
- አዳዲስና የተሻሉ አሳቦችን ሲያገኙ ስብከቱን ለማሻሻል ይረዳዎታል።
- ስብከቱን በምሳሌዎች፥ በመሸጋገሪያዎችና በመተግበሮች ለማጠናከር ዕድል ይሰጥዎታል፤ አላስፈላጊና ግልጥ ያልሆኑ አሳቦችን ለማስወገድም ይጠቅምዎታል።
- ስብከቱ ምን ያህል ጊዜ እንደሚወስድና ርዝማኔውንም ለመቆጣጠር ያገለግልዎታል። አንድ ገጽ ስብከት ምን ያህል ጊዜ እንደሚወስድ ከተሞክሮ ለመረዳት ይቻላል። አንድ ገጽ ስብከት አምስት ደቂቃ የሚወስድብዎ ከሆነ፥ ስምንት ገጽ ስብከት ለመስበክ ወደ አርባ ደቂቃ ይወስድብዎታል።
- ስብከቱን በጽሑፍ ካሰፈሩ፥ ወደ መድረክ ሲወጡ ለማስታወስ

ይረዳዎታል። ማስታወሻዎን ወደ መድረክ ይዘው መውጣት አያስፈልግዎትም። ወደ መድረክ ከመውጣትዎ በፊት በሚገባ ካጠኑት (ቃል በቃል መያዝ ሳይሆን)፥ የስብከት ክፍሉን አውጥተው ሲሰብኩ ክፍሉ ራሱ ያስታውሶታል።

- ይህንኑ ስብከት ሌላ ጊዜ ለመስበክ ያስችልዎታል (እርግጥ እንደ አድማጮችዎ ሁኔታ ትንሽ ማስተካከያ ማድረግ ይኖርብዎ ይሆናል)። ስብከትዎን ካልጻፉ ሌላ ጊዜ ደግመው ሊሰብኩት አይችሉም።
- በአንድ ወቅት የተናገሩትን ምሳሌ ሌላ ጊዜ እንዳይደግሙት ይረዳዎታል።
- ምናልባት ስብከትዎን በመጽሐፍ መልክ ሊያሳትሙት ይችላሉ። ያም ሆነ ይህ አሁን አንድ ቋሚ ሰነድ አለዎት ማለት ነው።

ያለ ዝግጅት መልካም ስብከት የሚባል ነገር ሊኖር አይችልም። ይሁን እንጂ፥ ያለ ማስታወሻ መልካም ስብከት ሊኖር ይችላል። ብዙ ጊዜ የሚሰብኩ ሰዎች ስብከታቸውን የማያዘጋጁና የማያቅዱ ከሆነ፥ አሳባቸውና ምሳሌያቸው ይደጋገማል። አስገዳጅ ሁኔታ ካልገጠመዎ በስተቀር ድንገት ተነሥተው አይስበኩ። ለመንጋው የተመጣጠነ መንፈሳዊ ምግብ ለማቅረብ የሚችሉት ሲዘጋጁ ብቻ ነው።

ቋንቋና ዘዬ

አሪስቶትል በአንድ ወቅት "የምትናገረውን ነገር ማወቅ በቂ አይደለም፤ እንዴት እንደምትናገረውም ማወቅ አለብህ" ብሎ ነበር። ዘዬ በቋንቋ አማካይነት መናገር ያለብንን ነገር ውጤታማ በሆነ መንገድ እንዴት መናገር እንደሚኖርብን የሚያስገነዝብ ነው። በአንዳንድ ስፍራ ዘዬ ሲባል የግል ማንነት እንደሆነ ተደርጎ ይነገራል። ይሁንና የንግግር ዘዬ የሚያመለክተው፥ የቋንቋ አመራረጣችንንና አጠቃቀማችንን ነው፤ ለአሳባችን ቅርፅ የሚሰጠው ይህ ነውና።

ጥያቄው አንድ ሰው ንግግር በሚያደርግበት ጊዜ ዘዬ አለው ወይም የለውም የሚለው አይደለም፤ እያንዳንዱ ሰው ንግግር በሚያደርግበት ጊዜ የራሱ ዘዬ አለው። ጥያቄው ዘዬአችን ውጤታማ ነው ወይ? የሚለው ነው። የአነጋገር ዘዬን አስመልክቶ አያሌ መጻሕፍት ተጽፈዋል። ስለ ዘዬ በምንነጋገርበት ጊዜ ከባሕል አንጻር መታየት ያለባቸው ነገሮች አሉ። ከዘዬ ጋር በተያያዘ የሰባኪውን ሰብእና፥ ባሕርይ፥ ችሎታና ምናብ በተመለከተ አንዳንድ አስተያየቶችን ለመስጠት ይቻል ይሆናል።

በሚሰብኩበት ጊዜ ግልጥና በተጨባጭ ቃላትና ዓረፍተ ነገሮች ይጠቀሙ። ለምሳሌ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ሲናገሩ፥ በርካታ ትርጉም ባላቸው ቃላት አይጠቀሙ። ቃሉ ጥንድ ትርጉም ካለው፥ አድማጮችዎ እርስዎ ለማለት ወዳልፈለጉት አቅጣጫ ሊሄዱ ይችላሉ። ግልጥ ቃላት ረቂቅ ወይም አሻሚ አይደሉም። አብዛኛውን ጊዜ እጥር ምጥን ወይም ቅልጥፍ ያሉ ናቸው።

በሚሰብኩበት ጊዜ ምስል ከሳች በሆኑ ቃላት ይጠቀሙ። የሚናገሯቸው ቃላት ስሜት የሚኮረኩሩ መሆን አለባቸው። አድማጮችዎ እርስዎ የሚሏቸውን ነገሮች እንዲያዩ፥ እንዲሰሙ፥ እንዲዳስሱ፥ እንዲቀምሱ፥ እንዲያሽቷቸው ከፈለጉ፥ ምስል ከሳች በሆኑ ቃላት ይጠቀሙ። ቃሎችዎ ከድምፅ ሳጥን የሚወጡ ብቻ መሆን የለባቸውም። ምስል በሚከስቱ ቃሎች ይናገሩ። "እምነት ያለ ሥራ ዋጋ ቢስ ነው" ከማለት፥ "እምነት ያለ ሥራ ማንጠልጠያ እንደ ሌለው የኮት መስቀያ ነው" ቢሉ እጅግ የተሻለ ይሆናል። የሚመርጧቸው ቃላት የአድማጮችን ስሜት ፈንቅለው የስብከቱን ዓላማ ለመፈጸም መቻል አለባቸው። ቃላት የደስታ፥ የኀዘን፥ የቁጭት፥ የብስጭት፥ ወዘተ. ስሜት በመፍጠር ወደተፈለገው ግብ ያደርሱልናል።

ምስል ከሳች ቃላት

(የቃል መረጣ)

የምጠቀምባቸው ቃላት ግልጥና ተጨባጭ ናቸው?
አሳብንና ስሜትን ይኮረኩራሉ?

በዚህ ዓይነት የስብከት ዝግጅት ለማደግ አድማጮችዎን ማወቅ አለብዎ። ያስታውሱ፤ ስብከትዎን የሚጽፉት ለእነርሱ ነው። መልእክትዎን ብርቱ በሆነ መንገድ ለማስተላለፍ የእነርሱን ሁኔታ ያጥኑ። በሚያውቋቸውና ምኞት በሚሰጧቸው ቃላት ይጠቀሙ። ከአሰልቺ አባባሎች ይቆጠቡ። ለአድማጮቼ ልነግራቸው የምፈልገው ነገር ምንድነው? ይህንንስ እንዴት ልነግራቸው እችላለሁ? በማለት ራስዎን ይጠይቁ። ከዚያም በዚሁ መሠረት የራስዎን ዘዬ ያጎልብቱ። ስብከትዎ በቀለም፥ በድምፅ፥ በጣዕም፥ በመዓዛ፥ በስሜት የተሞላ ይሁን። በዚህ አካኋን በምስል ከሳች ቃላት ካልተሞላ የተፈለገውን ውጤት ሊያመጣ አይችልም።

ስብከትዎን ሲጽፉ ለዘዬዎ እንዲረዳዎ እነዚህን ጥያቄዎች ያንሡ። የምጠቀምበት ቋንቋ ግልጥና ሊመስጥ የሚችል ነው? በማለት ራስዎን ይጠይቁ። ቃላትን፥ ዓረፍተ ነገሮችንና አንቀጾችን በጥንቃቄ ያዋቅሩ፤

ግልጥና ሊመስጡ የሚችሉ እስኪሆኑ ድረስ ደግመውና መላልሰው ያርሟቸው።

በመድረክ ላይ ለዛ ያለው ቀልድ መናገርን እንዴት ይመለከቱታል? ለዛ ያለው ቀልድ መቀለድ የሚችሉ ከሆነ፥ ችሎታዎን ቁም ነገር ለማስተላለፊያነት ያውሉት። ለዛ ያለው ቀልድ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጠቀሰው በዚህ መልኩ ነው። ቀልዶችን የሚናገሩት ሰዎችን ለማዝናናት፥ ጊዜውን ለመሙላት ወይም ለሙገሳ ብለው አይሁን። አንድ ከደቡብ እስያ የመጣ ካህን ገና መናገር ከመጀመሩ በፊት አድማጮቹ በሳቅ መንከትከት ይጀምሩ እንደ ነበር አውቃለሁ። ከአንዳንድ ትርኢቶችና ትዕይንቶች (ለምሳሌ ሰርከስ) የምንጠብቀው እንዲህ መሰሉን ነገር ሊሆን ይችላል። በመድረክ ላይ ግን ይህ ተገቢ አይደለም።

ለዛ ያለው ቀልድ ቁም ነገርን ለማስተላለፊያነት ምርጥ መሣሪያ ነው። ሰባኪው ተቀባይነት እንዲያገኝ፥ ሰዎች ስብከቱን እስከ መጨረሻው ድረስ በተመስጦ እንዲከታተሉ፥ የተዘጉ ልቦች እንዲከፈቱና እውነት ለሰዎች በሚገባ መንገድ እንዲተላለፍ የማድረግ ኃይል አላቸው።

እንግዲህ ዘዬ ስብከትዎ ሥጋና አጥንት ነሥቶ ነፍስ እንዲዘራ የሚያደርጉበት ነው።

ቅደም ተከተልና ዐበይት ክፍሎች

ስብከትዎን ለመጻፍ በእርምጃ 6 ሥር "ስብከቱን ያዋቅሩ" የሚለውን በጥንቃቄ ይከተሉ።

ርእስ

ርእስ የስብከቱ መታወቂያ ነው። ርእሱ ወቅታዊ፥ ግልጥና አጭር መሆን አለበት።

የስብከቱ ክፍለ ምንባብ

እርምጃ 6 ውስጥ እንደተገለጠው፥ ምንባቡ ከተለያዩ ስፍራዎች በአንዱ ሊገለጥ ወይም ሊነበብ ይችላል።

ቅድመ መግቢያ

ከቅድመ መግቢያ ንግግርዎ ወደ ስብከቱ መሸጋገርዎን ለአድማጮችዎ የሚጠቁሙት በጸሎት፥ ምንባቡን በማንበብ ወይም በሌላ ምልክት ሊሆን ይችላል። ቅድመ መግቢያዎን መጻፍ አያስፈልግዎትም፤ ሆኖም ምን እንደሚናገሩ ተዘጋጅተው መምጣት አለብዎ።

መግቢያ

መግቢያው የመስማት ፍላጎትን የሚቀሰቅስ፥ ርእሰ ጉዳዩን የሚያስተዋውቅና ዓላማውን የሚገልጥ መሆን አለበት። ስብከቱ መንእሳዊ ስልትን የሚከተል ከሆነ፥ ማዕከላዊ አሳቡ የሚናገሩት በመግቢያው መጨረሻ ላይ ነው። ሥርፀታዊ ስልትን የሚከተል ከሆነ ግን፥ በመግቢያዎ ላይ የሚናገሩት ርዕሰ ጉዳዩን ብቻ ነው።

ንዑስ መግቢያ

የምንባቡን ዳራና ዐውድ ይናገሩ። የስብከቱን ዐቢይ ክፍል ወይም የመጀመሪያውን ዐቢይ ክፍል ይግለጡ። የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ወይም የምንባቡን ማዕከላዊ አሳብም እዚህ ሊናገሩት ይችላሉ።

የስብከቱ ዋና አካል

በእርምጃ 6 (ገጽ 90ን ይመልከቱ) መሠረት የስብከትዎን ዋና አካል ሲጽፉ፥ ልብ ሊሏቸው የሚገቡ ነገሮች ከዚህ በታች ተጠቅሰዋል፦

I. የመጀመሪያው ዐቢይ ክፍል

የዚህን ክፍል ዐቢይ አሳብ በአንድ ዓረፍተ ነገር ይግለጡት።

የዐቢይ አሳቡን ንዑስ ክፍሎች ለመናገርዎ እርግጠኛ ይሁኑ።

ሀ. የመጀመሪያው ዐቢይ አሳብ ንዑስ ክፍል

ለዚህ ንዑስ ክፍሎች ሌላ ንዑስ ክፍል ሊያወጡለት ይችላሉ።

1. የመጀመሪያው ንዑስ ንዑስ ክፍል

2. ሁለተኛው ንዑስ ንዑስ ክፍል

ከፈለጉ ወደ ሁለተኛው ንዑስ ክፍል ከመሄድዎ በፊት የመጀመሪያውን ንዑስ ክፍል አሳብ መከለስ ይችላሉ።

ለ. ሁለተኛው ንዑስ ክፍል

የንዑስ ክፍሎቹን አሳብ ከተናገሩ በኋላ፥ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ (በመንእሳዊ ስልት መሠረት) ወይም ርእሰ ጉዳይ (በሥርፀታዊ ስልት መሠረት) ወይም የመጀመሪያውን ዐቢይ ክፍል አሳብ ይከልሱ። ከዚያም ወደ ሁለተኛው ዐቢይ ክፍል ይሻገሩ።

ለመጀመሪያው ዐቢይ ክፍል ምሳሌ ሊኖር ይገባል፦

አሳቡን ይግለጡ
ወደ ምሳሌ ይሸጋገሩ
አሳቡን (በምሳሌ) ያብራሩ
ወደ አድማጮች ይሸጋገሩ
አሳቡን ይከልሱ

በመንአሳዊ ስብከት የመጀመሪያውን ዐቢይ አሳብ ከሕይወት ጋር የሚያዛምዱት እዚህ ላይ ነው። ከሕይወት ጋር የሚያዛምዷቸው ነጥቦች ወቅታዊና ተጨባጭ መሆን አለባቸው።

ይህን አቀነጃጀት ለእያንዳንዱ የስብከት ክፍልዎ ይጠቀሙበት።

የመጨረሻውን ዐቢይ ክፍል ተናግረው ሲጨርሱ፥ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ ይግለጡ፤ (በመንአሳዊ ስብከት እዚህ ላይ በድጋሚ የሚነገረው ለአፅንኦት ነው)። ለአድማጮች በሚስማማ መልኩ የተዘጋጀ፥ ተጨባጭነትና ወቅታዊነት ያለው ማዛመድ በሥርፀታዊ ስብከት እዚህ ይቀርባል።

መደምደሚያ

መደምደሚያውን ከሕይወት ጋር የሚያዛምዱ ነጥቦችን ለመናገር፥ የስብከቱን ማዕከላዊ አሳብ በድጋሚ ለመግለጥ፥ ስብከቱን ለማጠቃለልና ወደ ፍጻሜ ለማድረስ ይጠቀሙበት።

ስብከቱን የራስ ማድረግ

ስብከቱን ከጻፉ በኋላ የራስዎ ማድረግ አለብዎ (ቃል በቃል መያዝ አለብዎ ማለት አይደለም)። ስብከቱን ከመጀመሪያ አንሥቶ መልክ ይሰጡት ስለ ነበር የራስዎ ሆኗል ለማለት ይቻላል። ምንባቡና ዝግጅትዎ፥ ወደ መድረክ ወጥተው ሲሰብኩ የጻፉትን ነገር ለማስታወስ ፍንጭ ይሆኑልዎታል። ምንም እንኳን ምሳሌዎችዎን ለማስታወስ የተለየ ዝግጅት ማድረግ ቢጠበቅብዎም፥ ስብከቱን ቃል በቃል መሸምደድ አያስፈልግዎም። ምናልባት የአቀራረብዎን ዘዬ ከስብከቱ በፊት መለማመድ ይኖርብዎ ይሆናል። ለምሳሌ ለዛ ያላቸውን ቀልዶች ለመናገር ካሰቡ፥ እንዴት መናገር እንዳለብዎ መማር ያስፈልግዎታል። አለበለዚያ አድማጮችዎ ከእርስዎ ጋር ሳይሆን፥ በእርስዎ ይስቃሉ። አንድ ጥቅስ ለመናገር ፈልገው በቃልዎ ሊይዙት ካልቻሉ፥ በትንሽ ወረቀት ላይ ጽፈው በሚፈልጉት ጊዜ ሊያነቡት ይችላሉ።

አብዛኛውን ስብከት ግን ቃል በቃል መያዝ አያስፈልግዎትም። እኔ የምመክርዎ፥ ስብከቱን ለማቅረብ በሚያጠኑበት ጊዜ ሙሉ አሳቡን፥

ማለትም ነጥቦቹን፥ ምሳሌዎቹንና ማንኛውንም ነገር በግማሽ ገጽ ወረቀት ላይ ይጻፏቸው። እኔ የለመድሁት፥ ስብከቴን ሳጠና የስብከቴን አስተዋጽኦ በእጄ መጻፍ ነው። ይህን ሳደርግ፥ ሁለት ዓይነት ቀለሞችን እጠቀማለሁ። ለዐቢይና ለንዑስ ክፍሎች ሰማያዊ ወይም ጥቁር ቀለም፥ ለምሳሌዎች ደግሞ ቀይ ቀለም እጠቀማለሁ። በወረቀቴ ላይ ቀይ ቀለም ከሌለ ምሳሌ የለኝም ማለት ነው፤ ስለዚህ መፈለግ እጀምራለሁ። የስብከቴን አስተዋጽኦ የምጽፈው፥ ቀደም ሲል በዚሁ ምዕራፍ ስለ ስብከት አወቃቀር በተነጋገርነው መሠረት ነው።

ፍራንሲስ ባከን የተባለ ሰው እንዲህ አለ፦ "ንባብ ሙሉ ሰው ያደርጋል፤ ኮንፍራንስ ዝግጁ ሰው ያደርጋል፤ ጽሑፍ ትክክለኛ ሰው (exact man) ያደርጋል"። እኔም ይህን አሳብ እጋራለሁ፤ አንድ ቀን ሰባኪዎች "ትክክለኛ ሰው" ተብለው እንዲሚጠሩ አምናለሁ።

ስብከቱን መስበክ

ስብከትዎን ስድስት ደረጃዎችን በማለፍ አዘጋጅተዋል። የራስዎ ለማድረግ፥ በጽሑፍ ለማቆየትና ወደፊት ለማመሳከር ስብከቱን ጽፈውታል። አሁን የምሸጋገረው፥ ስብከቱን ወደ ማቅረቡ ሂደት ነው።

እኔ በትንሹ እንዳስተዋልሁት ከሆነ ንግግርን በተመለከተ ከም ዕራባውያን ይልቅ፥ ሌሎች ሕዝቦች የተሻለ ዕድል አላቸው። ተረትና ብዙ ብሂሎች በሚወሩበት ባሕል ውስጥ የሚያድጉ ሰዎች ከልጅነታቸው ጀምሮ የንግግር ችሎታቸውን ያዳብራሉ። የግሪኮች ፍልስፍና ተጽዕኖ ያለበት ባሕል የሚያደላው ወደ አእምሮ እውቀት ነው። አፅንኦት የሚሰጠውም ለይዘቱ እንጂ ለአቀራረቡ አይደለም። እርግጥ ይህ አጠቃላይ አመለካከት የተለዩ ሁኔታዎች አሉት።

ቃል አልባ መግባቢያዎች

አቀራረብ ከሰባኪው ፊት፥ አካልና ድምፅ ጋር የተሳሰረ ነው። እነዚህ ሁሉ ቃል አልባ መግባቢያ ተብለው ይጠራሉ። አንዳንድ ጊዜ ከንግግራችን ይልቅ የፊታችን፥ የአካላችንና የድምፃችን ሁኔታ ነገሩን ይበልጥ ይገልጥልናል። አንድ ጊዜ ከአንድ ወዳጄ ጋር ምሳ እየበላን ስንጫወት (ቁም ነገር ያለው ጨዋታ)፥ ሰዓቱን አሥሬ ይመለከት ነበር። የቱ ድርጊቱ ነው የሚፈልገውን መልእክት በሚገባ ያስተላለፈለት? ቃል አልባ የመግባቢያ ዘዴዎችን በጥበብና በተገቢው ስፍራ መጠቀም ይገባል። አካልዎ ከአንደበትዎ ጋር ስለሚናገር፤ ሁለቱ መስማማት አለባቸው።

እነዚህ ቃል አልባ መግባቢያዎች ለስብከቱ ያለዎትን ጉጉት ሊያንጸባርቁ፥ በመድረኩ ላይ ያለዎትን ማንነት ሊያሳዩና በዚያ ዙሪያ ያሉ

ነገሮችን በሙሉ ሊቆጣጠሩ ይችላሉ። ማለትም ስብከትዎ ድንቅ ሊሆን ይችላል፤ ይሁንና ቃል አልባ መግባቢያዎቹን በጥበብና በተገቢው ስፍራ ካልተጠቀሙባቸው፥ ለማለት የሚፈልጉትን ነገር ባፍጢሙ ይደፉታል።

ፊትዎ

በዚህ ረገድ አንዳንድ ሰዎች ከሌሎች የታደሉ እንደሆኑ አውቃለሁ፤ ይሁንና ይህ ተስፋ ሊያስቆርጠን አይገባም። ሰዎች ፊቴን በማየት ስለ ስብከቴ፥ ስለ ራሴና ስለ እነርሱ ምን እንደሚሰማኝ ለማወቅ ይፈልጋሉ። አንዳንድ ጥናቶች እንደሚያመለክቱት፥ የአንድ ተናጋሪ ተዓማኒነት የሚለካው በፊቱ ላይ ከሚታየው ሁኔታ ነው።

ሲናገሩ ሰዎችን እያዩ ይሁን። አንድ ሰባኪ በተቻለ መጠን አድማጮቹን መመልከት አለበት። አንድ ወዳጄ ግድግዳ እያየ ነው የሚናገረው፤ ሌላው ደግሞ በመስኮት ወደ ውጭ እያየ ይሰብካል። እንዲህ ዓይነቱ ልማድ መታረም አለበት። ሲሰብኩ አድማጮችዎን እየተመለከቱ ይሁን። ጉባኤው ትልቅ ከሆነ ከግራና ከቀኝ፥ ከፊትና ከኋላ ሰዎችን ይምረጡና፥ እነሱን ትኩር ብለው እያዩ ይናገሩ።

አልፎ አልፎ ፈገግ ይበሉ። እንደ ጥርስ ሳሙና አስተዋዋቂዎች ባይሆንም፥ በሚሰብኩበት ጊዜ ፈገግ ማለቱ ተገቢ ነው። ከማንነትዎ፥ ከስብከቱ ይዘትና ከባሕሉ ጋር የሚስማማ ከሆነ ፈገግ ይበሉ። መድረክ ላይ ሲቆሙ፥ ከሲኦላዊና ከመንግሥተ ሰማያዊ ገጽታዎች አንዱን መምረጥ ይኖርብዎታል። "ስለ መንግሥተ ሰማይ ሲሰብኩ ፊትዎ ይብራ፤ ስለ ሲኦል ሲሰብኩ ፊትዎ እንዳለ ይሁን" በማለት አንድ እውቅ ሰው ተናግሯል።

ሰዎች ሰላማዊውን ፊት ከቁጡ፥ ደስተኛውን ፊት ከኀዘንተኛው፥ አፍቃሪውን ፊት ከክፉ ለመለየት ይችላሉ።

አካላዊ ንቅናቄዎ

እንደ ፊትዎ ሁሉ አካልዎም ስለሚናገር፥ የሚገልጡትን ነገር ሊያጸና አልያም ሊያፈርሰው ይችላል።

በአካልዎና በቃልዎ መካከል ሦስት ግንኙነቶች አሉ፡-

- *ንቅናቄ አልባ አካል፤* አንዳንድ ሰዎች የሚሰብኩት እንደ ጅብራ ተገትረው ነው። ከመቃብር እንደተነሣው የአልዓዛር አካል፥ በከፈን የተጠቀለሉና የማይንቀሳቀሱ ይመስላሉ።
- *ተገቢ ያልሆነ አካላዊ ንቅናቄ፤* ይህም ቢሆን እንቅፋት ነው። አካላዊ ንቅናቄዎ የሰዎችን አሳብ መስረቅ የለበትም። አልያ ሰዎች

የሚያተኩሩት ወደ አካላዊ ንቅናቄዎ ይሆናል። በልጅነቴ በቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ የምቀመጠው ምስባኩ አጠገብ ስለ ነበር፥ ፖስተሬ ጉልበቱን ባጠፈ ጊዜ ሁሉ እቆጥር ነበር። ሌላው ሰባኪ ደግሞ ጆሮውን ሲበላው ትንሹን ጣቱን ጆሮው ውስጥ ከቶ ያክካል። አንዳንዶች ደግሞ እየሩን በቡጢ እየመቱና እየጎሰሙ የጳውሎስን ምሳሌ ያስታውሱኝ ነበር። የሰዎችን አሳብ የሚሰርቅ ነገር አያድርጉ፤ ለምሳሌ አሥር ጊዜ መነጽርዎን ከፍ አያድርጉ ወይም በኪስዎ ውስጥ ቁልፎችን አያቃጭሉ።

- *ተገቢ አካላዊ ንቅናቄ፤* አካላዊ ንቅናቄዎ ከንግግርዎ ጋር መስማማት አለበት። ሲናገሩ የአካልዎ እንቅስቃሴ አግባብ ያለው መሆን አለበት። ለምሳሌ ስለ መንግሥተ ሰማያት ሲናገሩ፥ ጣቶችዎን ወደ ታች አያመልክቱ። ስለ ሁለተኛ ነጥብ ሲናገሩ፥ ሦስት ጣቶች አያሳዩ። አካላዊ ቋንቋ ለሚናገሩት ነገር ተጨማሪ ጉልበት ይሰጠዋል። አመልካች ጣትዎና ዓይኖችዎ፥ የእጅዎ መዳፍ፥ . . . ወዘተ. የየራሳቸው ቋንቋ አላቸው። በተገቢው ስፍራ ከተጠቀሙባቸው፥ ለስብከትዎ ጉልበት፥ ለአቀራረብዎም ለዛ ይሰጣሉ።

በቤታቸው ንቁ (ለምሳሌ በልጆቻቸው ልደት ጊዜ)፥ በመድረክ ላይ ግን ፈዛዛ የሆኑ ሰዎች ገጥመውኛል። አካላዊ ንቅናቄዎን በቃል ለሚናገሩት ነገር ጉልበት መስጫነት ይጠቀሙበት።

ፍርሃት ያለ ነገር ነው። ይህም ደካማ መሆንዎን በነገር ሁሉ በመንፈስ ቅዱስ ላይ መደገፍ ያለብዎ መሆኑን ያስታውስዎታል። የሚፈሩት፥ ነገሬ አማረልኝ አላማረልኝ በማለት ከሆነ፥ ቅዱስ ያልሆነ ፍርሃት ነው። የእርስዎ ማንነት የሚወሰነው፥ በመድረክ ላይ በሚያሳዩት ነገር አይደለም። ራስዎን የሚመዝኑት በስብከትዎ ከሆነ፥ ተስፋ ወደ መቁረጥ ይገባሉ። መላ ነገርዎን ወደ እግዚአብሔርና ወደ መንፈስ ቅዱስ ይመልሱ። በእርሱ ይታመኑ። ፍርሃት ይበልጥ ወደ መንፈስ ቅዱስ እንዲያስጠጋዎና በእርሱም መደገፍን እንዲያስተምርዎ ይጠቀሙበት። ይህም በሚያገለግሉበት ጊዜ ሕዝቡ ወደ መንፈስ ቅዱስ እንጂ ወደ እርስዎ እንዳይመለከት በማድረግ ነጻ ያወጣዎታል።

አካላዊ ንቅናቄዎን በጥበብና በተገቢው ስፍራ ይጠቀሙበት። ሁል ጊዜ ራስዎን ይሁኑ፤ ለባሕልዎም ይጠንቀቁ። ሲሰብኩ ሰዎች በቪዲዮ ካሜራ እንዲቀርፁዎ ቢያደርጉና ቢመለከቱት፥ ተገቢ ያልሆኑ አካላዊ ንቅናቄዎችን እንዲያስወግዱ ይረዳዎታል።

ድምፅዎ

የድምፅዎ ቅላጼ ከንግግርዎ ይዘት ይልቅ ስለሚናገር፥ ውጤታማ በሆነ መንገድ ይጠቀሙበት። ተገቢውን የድምፅ ከፍተና ዝቅታ እንዲሁም ፍጥነትና መጠን ማጎልበት አለብዎ።

> **የድምፅ ከፍታና ዝቅታ**

- ድምፅዎ ከፍተኛ ነው ወይስ ዝቅተኛ?
- ከፍና ዝቅ ያደርጋሉ?
- ድምፅዎን በመለወጥ የደስታ፥ የትእዛዝ፥ የአዎንታ... ወዘተ. መልእክት ለማስተላለፍ ይችላሉ?

> **የድምፅ ዓይነት**

- በአፍንጫ የሚፈጠር ድምፅ አለዎ? . ድምፅዎ ሻካራ ነው?
- ለስላሳ ነው?

> **የአነጋገር እና የአነባበብ ስልት**

- በግልጥና በጥንቃቄ ይናገራሉ?
- ቃሎችን በአግባቡ ይሏቸዋል?

> **ፍጥነት**

- ሲናገሩ አድማጮችዎ ገለጣውን ለመከተል እስኪቸግራቸው ድረስ ይፈጥናሉ?
- እስኪሰለቻቸው ድረስ ነገርዎን ይጎትቱታል?
- አልፎ አልፎ ገለጣዎን ቆም ያደርጋሉ?
- ፈጠን፥ ረጋ፥ ቆም በማለት እየለዋወጡ ነው የሚናገሩት?

> **የድምፅ መጠን**

- ሲናገሩ አድማጮችዎ ያለ ችግር ሊሰሙዎ በሚችሉ መጠን ድምፅዎን ከፍ ያደርጋሉ?
- ለስለስ ባለ ድምፅ ነው የሚናገሩት? በአድማጮችዎ ላይ እንደብራቅ አይጮኹም?
- የድምፅዎን መጠን ይለዋውጣሉ?

ሁለት ስብከቶችዎን በቴፕ ወይም በቪዲዮ ቀርፀው የድምፅዎን ሁኔታ ለመገምገም ይችላሉ። ድምፅዎ ሊደመጥ የሚችል ነው? የድምፅዎን ፍጥነትና መጠን ይቀያይራሉ? ብዙ ጊዜ የስብከት ጊዜ አጭር ስለሆነና እንጎሌም እየፈጠነ ስለሚያስቸግረኝ፥ ዝግ ብዬ መናገር እንዳለብኝ ለራሴ እነግረዋለሁ። ስሰብክ ድምፄን አስተውዬ እለዋውጠዋለሁ። በእነዚህ ሁኔታዎች ችግር ካለብዎ የንግግር ትምህርት ይውሰዱ፤ ወይም በዚህ ላይ የተጻፉ መጻሕፍትን ያንብቡ። የስብከት አቀራረብዎን የሚገመግም ታማኝ ሰውም ያዘጋጁ (ባለቤትዎም ሊሆኑ ይችላሉ)። ከሁሉ በላይ ግን በጥልቅ ስሜት ይናገሩ። ስብከትዎ ጥልቅ ስሜት ሲኖረው፥ አቀራረብዎ የሰመረ ይሆናል።